

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edu*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

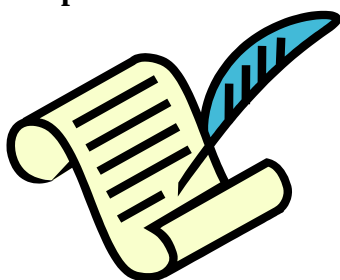
a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: ccdab@yahoo.com**Director:****Prof. Deák – Székely Szilárd Levente****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Comaniciu Cristina, prof. Jude Laurențiu, prof. Nandrea Maria, ing. ec. Onișoru Viorica**Colaboratori:** lector univ. dr. Scheau Ioan**Tehnoredactare:** aj. analist programator Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

Proiect Comenius Regio „Cetățenie și educație prin media în context european” –	2
<i>Prof. Comaniciu Cristina</i>	
Diseminarea mobilității individuale de formare continuă în cadrul	3
programului sectorial Comenius – Prof.	
<i>Usinevici Claudia Daniela</i>	
Popoare de ieri și de azi – Prof. învă. primar	5
<i>Maier Ana Maria</i>	
Plan de măsuri pentru limitarea absenteismului și abandonului la nivelul ciclului primar și gimnazial – Prof. Croitoru	7
<i>Felicia</i>	
Să descifrăm sensurile comunicării nonverbale – Prof. Oltean Sabina Larisa	10
Caracterul practic aplicativ al lecțiilor de biologie – Prof. Todoran Simona	11
Dezvoltarea socio-emoțională a copiilor prin povești – Prof. învă. preșcolar Stan Iuliana	13
<i>Georgeta</i>	
Valențele comunicării nonverbale în procesul educațional – Prof. învă. primar Crișan Semidia	14
Război și pace spirituală în proza de meditație creștină a lui Ion Agârbiceanu –	16
<i>Prof. Crișan Mirona Olivia</i>	
Inteligența emoțională în educația copiilor –	19
<i>Prof. învă. preșcolar Morar Cristina Adriana</i>	
Studiu de caz: Agresivitatea fizică și verbală –	21
<i>Prof. Oltean Sabina Larisa</i>	
Serbările școlare – modalități de petrecere a timpului liber – Prof. învă. primar Gligor Dana	25
Rolul școlii în inițierea parteneriatelor – Prof.	27
<i>Danciu Mirela</i>	
Stilul de învățare – Prof. învă. primar Stan Adela	31
Proiect de diagnoză organizațională – Prof.	32
<i>Traxler Ionela Ileana</i>	

PROIECT COMENIUS REGIO "CETĂȚENIE ȘI EDUCAȚIE PRIN MEDIA ÎN CONTEXT EUROPEAN"

Prof. Comaniciu Cristina, Casa Corpului Didactic Alba

În cadrul Programului Învățare pe Tot Parcursul Vieții, în perioada 2013 -2015, Casa Corpului Didactic Alba participă în calitate de partener la proiectul Comenius Regio cu titlul „Cetățenie și educație prin media în context european” (Citizenship and Didactics with Media in the European Context).

În proiect sunt implicate regiunea Le Marche din Italia și județul Alba, iar valoarea totală a proiectului este de 48.100 de euro (echivalentul a 216.450 de lei) din care 7.025 de euro, adică 31.612,5 lei va fi contribuție din partea Consiliului Județean și 41.075 euro (184.837,5 lei), din partea Comisiei Europene.

În județul nostru autoritatea coordonatoare este Consiliul Județean Alba, prin aparatul de specialitate, iar parteneri sunt Colegiul Tehnic „Apulum”, Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Alba Iulia, Casa Corpului Didactic Alba și Asociația Alba Manche Împreună – AMI.

În regiunea Le Marche instituția coordonatoare este UFFICIO SCOLASTICO REGIONALE PER LE MARCHE, având ca parteneri autorități regionale și locale, instituții de învățământ, licee, asociații de profil.

Scopul acestui proiect constă în îmbunătățirea colaborării între instituții în vederea dezvoltării cetățeniei participative, a aptitudinilor elevilor privind inițiativa, creativitatea, expresia artistică, spiritul antreprenorial, voluntariatul, incluziunea socială.

Principalele arii tematice acoperite prin proiect sunt: Cetățenie europeană și dimensiune europeană, Pedagogie și mediu pedagogic, Media și comunicare.

Printre activități și rezultate propuse se numără:

- Activități de e-twinning între cele două regiuni partenere, care implică în principal elevii;
- Publicarea on-line de interviuri cu copii, familii, autoritățile locale și instituțiile, părțile interesate și factorii de decizie cu privire la subiect;
- Lansarea de sondaje în mod regulat cu privire la aspectele legate de obiectul proiectului;
- Aplicarea CLIL (Content and Language Integrated Learning);
- Curs de formare, ateliere și producție video;
- Activități specifice organizate la nivel local: întâlniri, sesiuni de instruire, ateliere de lucru, focus grupuri, laboratoare cu privire la subiectele principale și specifice ale proiectului care implică elevi, profesori, părinți și educatori / operatori ;
- Blog și forumuri pentru a discuta despre proiectul în curs și rezultatele finale.

Ateliere și laboratoare vor fi construite prin utilizarea de metodologii și tehnici împrumutate din educația non-formală. Pentru a face participanții să se familiarizeze unii cu ceilalți, vor fi utilizate toate mijloacele posibile de expresie: de exemplu arta de a desena (foarte aproape de sensibilitatea elevilor, în special a celor mici). Discursul va fi de asemenea utilizat, scrierea, teatrul și mass-media desigur, cu funcția ei educațională; vor fi organizate medii educaționale cu scopul de a face posibile munca individuală și în grup, din punct de vedere al spațiului și timpului, cu ajutorul tehnologiei și mass-media.

Utilizarea unor metode participative și a diferitelor tipuri de mass-media va permite interacțiunea între diferiți participanți: elevi, profesori, copii, părinți, experți și voluntari, care se vor aduna și vor lucra împreună pentru a realiza acest proiect.

Produsele finale ale proiectului le constituie cele două festivaluri de film MEET Festival (Movies for European Education and Training Festival) care vor avea loc în Senigallia (Septembrie 2014) și Alba Iulia (Mai 2015).

Pentru întocmirea agendei comune de lucru, în săptămâna 4 - 9 noiembrie 2013 a avut loc prima întâlnire a celor două comitete de coordonare (român și italian) în localitatea Senigallia, din regiunea Le Marche. Punctul central al acestei întâlniri l-a constituit lansarea oficială a proiectului „DidaMediaEurope” la care au participat reprezentanți ai instituțiilor partenere și reprezentanți ai presei locale și regionale precum și lansarea oficială festivalului de film MEET și a paginii web a festivalului.

De asemenea au avut loc întâlniri de lucru cu coordonatorii și reprezentanții instituțiilor partenere din regiunea Le Marche, cu directorii din școlile partenere pentru stabilirea calendarului de activități pentru primul an de proiect și a detaliilor referitoare la produsele ce vor trebui realizate și festivalul de film MEET.

Pe durata proiectului se vor crea grupe/ateliere de lucru în cele două unități de învățământ iar activitățile propuse vor aduce împreună elevi, cadre didactice și părinți, în scopul creării de modalități alternative și de folosire a instrumentelor media pentru educarea și formarea tinerei generații, generatoare de schimbări pozitive în comunitate și societate.

DISEMINARE MOBILITĂȚII INDIVIDUALE DE FORMARE CONTINUĂ ÎN CADRUL PROGRAMULUI SECTORIAL COMENIUS

Prof. Usinevici Claudia Daniela, Școala Gimnazială Pianu de Sus

În perioada 29.07.2013 - 08.08.2013 am participat la un stagiul de formare continuă pentru profesorii de FLE, stagiul care s-a intitulat FORMATION POUR PROFESSEURS ET FORMATEURS DE FLE și care a fost organizat de Universitatea din Franche-Comté – Centrul de Lingvistică Aplicată din Besancon, Franța. Acest stagiul a fost finanțat de Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale, în cadrul Programului de Învățare pe Tot Parcursul Vieții (Lifelong Learning) – Programul Sectorial Comenius – Mobilități individuale de formare continuă. Această activitate de formare a permis celor 85 de cadre didactice din România, Angola, Arabia Saudită, Austria, Azerbaidjan, Belgia, Brazilia, Coreea, Cuba, Spania, Franța, India, Indonezia, Iran, Irlanda, Italia, Germania, Japonia, Mauritania, Nigeria, Uzbekistan, Olanda, Polonia, Portugalia, Qatar, Republica Cehă, Sudan, Turcia și Venezuela să beneficieze de o incursiune lingvistică și culturală în Franța în cadrul unei deschideri europene, și totodată să descopere metode și strategii inovatoare interactive și eficiente în predarea limbii franceze.

Stagiul de 60 de ore a alternat cursuri, forumuri pedagogice, conferințe, ateliere de lucru, activități culturale și de socializare, vizite și excursii. Individual sau în echipă, am rezolvat diverse sarcini de lucru pe marginea documentelor propuse descoperind o varietate de suporturi și tehnici pentru a declanșa interacțiunile și exprimarea orală. Am făcut schimb de experiență cu ceilalți colegi, împărțind idei, sugestii din activitatea noastră la catedră în ceea ce privește animarea unei clase de elevi.

În cadrul acestui stagiul am participat la următoarele module și forumuri:

- Apprendre et enseigner la grammaire en classe de FLE – 12 ore
- Motiver les ados à travers une pédagogie active – 12 ore
- Dynamiser les pratiques de classe à l’oral – 12 ore
- Parcours découverte de Besançon – 2 ore
- Dynamiser vos pratiques de classe avec la démarche RFI – 2 ore
- Le Silent Way: une approche non conventionnelle en classe de langue – 2 ore
- Pour une approche active et multisensorielle de l’enseignement de FLE aux enfants – 2 ore
- Découvrir le Musée du Temps – 2 ore

- Florilège des oeuvres du musée des Beaux-Arts – 2 ore
- Besançon, ville fortifiée – 4 ore
- Partenariats internationaux et projets inter-etablissements scolaires – 2 ore
- Journée des editeurs de FLE – 6 ore

Modulul „Învățarea și predarea gramaticii în orele de limba franceză” a avut drept scop regândirea predării gramaticii pentru a o face mai eficace, dezvoltarea unui demers activ de descoperire și de conceptualizare gramaticală precum și înscrierea acestui demers într-o perspectivă participativă. În cadrul acestui curs au fost alternate fazele reflexive cu situațiile de punere în practică a problemelor de gramatică întâlnite de stagii la clasă iar lucrul s-a desfășurat pe ateliere formate din 3-4 stagii.

Modulul „Motivarea adolescenților cu ajutorul unei pedagogii active” a fost un curs foarte complex, foarte interesant și foarte motivant pentru stagii prin multitudinea de materiale, de strategii și de metode didactice puse în practică sub îndrumarea formatorilor noștri dar și prin schimbul de bune practici care s-a realizat între stagiarii participanți. În cadrul acestui modul s-a pus accentul pe diversificarea metodelor și strategiilor lexicale, gramaticale și sociale folosite la clasă pentru a incita elevii să fie activi în clasă, să le facă plăcere să vorbească și să facă, precum și să favorizeze interacțiunile în clasă lucrând pe coeziunea grupului și a încrederii în sine, toate acestea având drept scop însușirea sistematică de către elevi a conținuturilor lingvistice prin joc și prin acționarea memoriei corporale. Modalitățile de lucru au fost foarte variate: se discutau și se analizau în grup demersurile didactice posibile pe o anumită temă după care se lucra pe grupe sau doi câte doi iar la final stagiarii veneau cu propuneri de noi demersuri adaptate situației respective și pe care le-au pus în practică în cadrul orelor de FLE.

Modulul „Dinamizarea practicilor de clasă la oral” a fost un modul foarte interesant și dinamic în cadrul căruia am descoperit suporturi și tehnici noi care favorizează interacțiunile orale, am învățat să adaptăm demersuri pedagogice la oral în funcție de nevoile fiecărui elev, am cunoscut și am creat câteva metode și suporturi de evaluare la oral. Conținutul acestui modul a fost foarte diversificat prin faptul că am lucrat cu ajutorul unor documente autentice declanșatoare care favorizau interacțiunile orale la elevi, am creat un repertoriu de activități pentru predarea-învățarea oralului la orele de FLE, am dezvoltat secvențe didactice și activități de evaluare la oral și am pus în practică modalități de animare a orelor în slujba unei pedagogii active.

În completarea orelor de curs organizatorii stagiului au propus o mulțime de activități culturale și de animație. Astfel am descoperit orașul Besançon, orașul natal a numeroase personalități precum V. Hugo, Ch. Nodier, Frații Lumière, L. Pasteur, un oraș plin de artă și istorie și cu un prestigios patrimoniu, oraș ce face parte din categoria orașelor înscrise în lista patrimoniului mondial UNESCO datorită extraordinarului arhitect Vauban. Pe perioada stagiului am vizitat Citadela, Muzeul de Arte Frumoase, Muzeul Timpului, ne-am plimbat în „bateau-mouche” pe râul Doubs, am făcut o drumeție pentru a vizita fortificațiile Vauban și turnurile bastioane Chamars, Archeveque, Cordeliers și Chaudanne din vârful cărora am putut privi panorama minunată a orașului Besançon. La sfârșit de săptămână am fost în excursie în Haut-Doubs, la Castelul de Joux, am luat prânzul într-un han cu specific franc-comtois, ne-am plimbat în bateau-mouche pe Doubs și am văzut cascada care separă partea franceză de cea elvețiană. Activitățile culturale au constat în vizionarea de filme, de piese de teatru și de concerte.

Această experiență a fost una bogată în însușirea de cunoștințe, foarte interesantă, motivantă și profitabilă pentru dezvoltarea mea personală și profesională, pentru elevi, pentru colegi, pentru instituția în care lucrez dar și pentru comunitatea locală ceea ce mă face să recomand cu căldură și împlinire sufletească participarea la stagiile de formare LLP. Această formare mi-a deschis noi orizonturi și m-a încurajat să adopt o abordare mai reflexivă asupra

învățării, mi-a oferit o gamă mai largă de metode, tehnici, strategii și materiale de predare/învățare/evaluare a limbii franceze, iar pe viitor mă va ajuta la consolidarea dimensiunii europene în activitatea din școală. Aplicând metodele interactive însușite în cadrul acestui stagiu, orele de limba franceză vor fi mai interesante și mai atractive iar elevii mai motivați să studieze limba franceză.

POPOARE DE IERI ȘI DE AZI

Prof. Înv. Primar – Maier Ana - Maria, Școala Gimnazială „Axente Sever” Aiud

„Istoria este versiunea evenimentelor trecute asupra cărora oamenii s-au pus de acord.”
definiție de **Napoleon Bonaparte**

Istoria - disciplină de învățământ - spațiu cognitiv bine delimitat în peisajul didactic, este, în opinia noastră, lipsită de o reflexie teoretică complexă în raport cu dinamica ideatică. Studiul trecutului se găsește într-o postură particulară care îi conferă o serie de avantaje dar și un mare grad de imobilism. Parte a întregului care este Istoria, această disciplină școlară este, în același timp, și parte a Didacticii, spațiu în care pedagogia deține un loc prioritar, dominată, la rândul său de discursul filosofic și acțional. Această bipolaritate marcată devine sursa gradului mare de conservatorism al profesorilor de istorie care, în marea lor parte, au rămas la tratarea tradițională, evenimentială a faptelor trecutului, având consecințe directe în ceea ce privește stabilirea unor obiective fundamentale, a unor reale obiective de referință. Istoria, prezintă astăzi tabloul unei discipline cu funcții limitate pentru a justifica din punct de vedere epistemologic prezentul, pentru a juca rolul de normă reglatoare, prin exemplaritate, pentru comportamentele prezumate, prin învățarea faptelor trecutului și, nu în ultimă instanță, un lung sir de informații, ordonate într-un sistem rigid care trebuie învățate.

Având ca scop formarea și cultivarea la elevi a unei atitudini pozitive față de evenimentele istorice și învățatură, stimularea și afirmarea potențialului artistico-plastic al școlarilor dar și dezvoltarea și cultivarea patriotismului în rândul elevilor, am inițiat la clasa a IV- a pe care o îndrum un proiect intitulat „Popoare de ieri și de azi”, în urma parcurgerii în cadrul orelor de istorie a unității de învățare cu aceeași temă, dar și în cinstea zilei de 24 Ianuarie, aniversând într-un cadru festiv, într-o altfel de oră de istorie cei 155 de ani de la făurirea României Mici.

Activitățile s-au desfășurat pe parcursul intervalului 7- 22 ianuarie 2014, fiind variate și cuprinzând teme alese de elevi. Astfel cei 26 de elevi ai clasei s-au împărțit în grupe de 4, respectiv 5 elevi la alegerea lor, și și-au ales câte o țară dintre cele studiate pentru a le prezenta în activitatea finală, care a avut loc în 22 ianuarie 2014, în prezența muzeografilor de la Muzeul de Istorie Aiud, a profesorilor de istorie din școală și nu numai, a direcțiunii școlii și nu în ultimul rând al părinților elevilor.

Fiecare elev din grupă a avut o sarcină precisă, asigurându-se astfel participarea activă a întregului colectiv al clasei. Sub semnul unor titlaturi ca: „Urmașii lui Decebal”, „Urmașii galilor”, „Colegi de bancă cu elevi din țara vecină” etc., elevii au ales să prezinte următoarele țări: România, Ungaria, Franța, Germania, Spania și Grecia.

Au întocmit o carte de identitate pentru fiecare stat prezentat, au cules informații referitoare la istoricul fiecăruia, precum și numele unor personalități reprezentative fiecărei țări și domeniul lor de activitate și s-au întrecut în prezentarea de tradiții, obiceiuri, și curiozități specifice statelor alese. Fiecare echipă a confecționat steagul țării, un desen și o machetă cu ceea ce au considerat ei reprezentativ pentru fiecare alegere făcută. În paralel,

împreună cu doamna profesoară Tayoly Ștefania am pregătit în cadrul orelor de educație fizică, dansuri populare specifice unora dintre etniile prezentate, încununate cu Hora Unirii.

Proiectul a atins toate ariile curriculare și a avut ca și obiective:

- antrenarea unui număr mare de participanți în activități extracurriculare care să le ofere copiilor trăiri și experiențe pozitive;
- stimularea deprinderilor de comunicare între copii, copii-adulți, asemenea unei familii unite;
- manifestarea inițiativei, spiritului creator și critic în rândul elevilor;
- familiarizarea elevilor cu evenimentele istorice și semnificațiile acestora în vederea realizării de lucrări prin care să redea universul european, așa cum îl percep ei;
- cultivarea dragostei pentru lectură, pentru desen, pentru istorie în esența ei;
- educarea gustului estetic al copiilor;
- dezvoltarea deprinderilor de colaborare între membrii implicați în proiect.

În cadrul activității de final, în mijlocul invitaților mai sus amintiți, startul s-a dat cu intonarea Imnului Uniunii Europene, după care fiecare echipă s-a prezentat, apoi a dat curs materialelor pregătite. În continuare am prezentat dansurile populare încheiate cu Hora Unirii, oră în care s-au prins toți invitații. Menționez că în paralel am organizat o expoziție cu desenele elevilor pe tema Unirii, precum și cu cele prezentate în cadrul proiectului și a machetelor realizate cu același prilej. Fiecare elev a fost răsplătit cu o diplomă, precum și cu o surpriză dulce – o ciocolată bănuș, care în viziunea lor a însemnat „simbolul monetar al Uniunii Europene ale cărei membră e și țara noastră”, „prețioasa dragoste pe care le-o port și pe care am reușit să le-o insuflu” sau „un prețios izvor arheologic ce a contribuit la scrierea istoriei fiecărei națiuni în parte”.

Cunoscând istoria, eroii, tradiții ne facem mai sociabili, mai altruști, mai iubitori de om și viață . (N. Iorga)

PLAN DE MĂSURI PENTRU LIMITAREA ABSENTEISMULUI ȘI ABANDONULUI LA NIVELUL CICLULUI PRIMAR ȘI GIMNAZIAL

Prof. psih. Croitoru Felicia, Colegiul Tehnic „Dorin Pavel” Alba Iulia

Absenteismul este o problemă socială caracterizată prin conduită evazionistă, cronică, care reflectă atitudinea structurată a lipsei de interes, motivație, încredere în educația școlară.

Fuga de la ore este o problemă predominant emoțională (conduită de tip evazionist, o formă de evadare fizică și psihologică din situația percepută ca traumatizantă).

Absenteismul poate fi o formă de manifestare a devianței școlare (semnal tardiv al existenței unor probleme).

Poate semnală și reducerea atașamentului și a integrării, identificare scăzută cu obiectivele și aspirațiile grupului de elevi.

Studiile de specialitate indică următoarele tipuri de absenteism:

- ◆ **absenteism selectiv** (fuga de la școală este frecventă la o singură disciplină sau doar la câteva discipline)
- ◆ **absenteism generalizat** (fuga de la școală este frecventă și generalizată, prefigurează abandonul școlar)
- ◆ **căutarea singurătății** (reacție la tensiunea puternică intra - sau interpersonală)
- ◆ **dorința de a fi cu partenerul** (la adolescenți)
- ◆ **dorința de apartenență la grup** („ritualuri de inițiere”)
- ◆ **atitudine defensivă față de autoritatea unui sistem**

Semnificațiile psihosociale ale fugii de la școală sunt funcția de separare sau de individualizare, mai ales la adolescenți.

Pentru a putea lua măsurile optime de prevenire a absenteismului, care este de altfel primul pas spre abandonul școlar este necesară cunoașterea cauzelor care pot genera în rândul elevilor acest fenomen:

1. **Cauze care țin de personalitatea și starea de sănătate a elevului**: motivație școlară scăzută, lipsă de interes, încredere scăzută în educația școlară, oboseală, anxietate, autoeficacitate scăzută, imagine de sine deteriorată, sentimente de inferioritate, abilități sociale reduse, pasivitate; refuzul de a adera la o alegere făcută de alții (reacție la presiunea exercitată de dorințele adulților)
2. **Cauze care țin de familie, condițiile socio-economice ale familiei**: sărăcia, stil parental indiferent, neglijent, familii dizarmonice, părinți foarte ocupați sau plecați în străinătate
3. **Cauze care țin de contextul școlar specific (inclusiv relația profesor-elev)**: presiunea grupului, supraîncărcarea școlară, comunicarea defectuoasă elev-profesor (ironizarea, umilirea elevului) evaluarea subiectivă, frica de evaluare, conflict cu colegii, practici

educative percepute de elevi ca fiind nedrepte, frustrante, incompatibilitate între aspirațiile, trebuințele de învățare și oferta educațională a școlii; formă de apărare – împotriva disciplinei excesiv de rigidă și severă, politici proabsenteiste ale școlii la elevii din clasele terminale foarte importantă este și variabila vârstă.

La elevii noștri fuga de la ore este rezultatul unei opțiuni (proces de deliberare, luare a deciziei); cauzele pot fi: frica de evaluare, de eșec, fobia/ anxietatea socială (frecventă în perioada adolescenței, manifestată prin anxietate față de situația de a fi observat de colegi, teama de a vorbi în public, teama de a interacționa cu persoane de sex opus, teama de critică, stimă de sine scăzută), teama de pedeapsă, teama de pierdere a statutului în grup.

Riscurile fugii de la școală sunt depresia, consum de toxice legale și ilegale, acte delictuale, abandon școlar.

În scopul prevenirii și combaterii acestui fenomen în școala noastră se vor lua următoarele măsuri:

- 1) Achiziționarea și distribuirea fiecărei clase a unui caiet de monitorizare a absențelor;
- 2) Zilnic elevul de serviciu sau șeful clasei va realiza un tabel cu următoarea rubricatură: Nr. crt., Ora, Disciplina, Absenți de zi, Absenți la oră, Semnătura profesorului;
- 3) Elevul de serviciu sau șeful clasei va prezenta profesorului la începutul orei caietul de evidență a absențelor pentru a consemna absenții în catalog și a semna rubrica cu semnătura profesorului;
- 4) Dirigințele și profesorii clasei vor monitoriza elevii care absentează frecvent de la disciplina lor sau de la clasă;
- 5) Săptămânal dirigințele clasei va motiva în baza dovezilor absențele elevilor, din clasele pe care le coordonează, conform cu ROI al școlii;
- 6) Adeverințele medicale vor fi vizate de medicul școlar Burcezan Rodica și vor fi înregistrate la secretariatul școlii, doar dacă nu au depășit 5 zile de la revenirea elevului la școală;
- 7) În cazul în care părintele solicită telefonic dirigințelui învoirea elevului, părintele va trimite dirigințelui cererea de învoire, care va fi adusă la cunoștința directorului și contrasemnata de acesta;
- 8) În situații speciale, care presupun părăsirea incintei școlii de către elev acesta va putea părăsi liceul cu bilet de voie semnat de dirigințe și avizat de director;
- 9) Dirigințele care constată numărul mare de absențe ale unor elevi în urma consultării săptămânale a caietului de monitorizare al absențelor va lua legătura cu elevul pentru a identifica motivul absențelor și de asemenea cu familia sau tutorii legali ai elevilor;
- 10) Până în data de 4 a lunii în curs diriginții claselor vor completa fișa de monitorizare lunară a absențelor elevilor și o vor depune la secretariatul sau direcțiunea școlii;
- 11) Se va afișa lunar situația absențelor pe clase în sala profesorală;
- 12) Lunar Consiliul profesoral și Consiliul de administrație va fi informat asupra situației absențelor și măsurilor luate de diriginți și consiliile profesorilor claselor;
- 13) Diriginții vor solicita sprijinului psihologului școlar în alegerea programului, activităților de intervenție sau prevenție și aplicarea acestora la clasele de elevi cu un absenteism ridicat.

Diriginții claselor vor putea lua și alte măsuri de prevenire precum:

1. Aplicarea chestionarului privind absenteismul (dacă situația o impune)
2. Centralizarea răspunsurilor la chestionar și identificarea principalelor cauze care au contribuit la situația de fapt (număr mare de absențe nemotivate)
3. Schițarea unui plan de intervenție ținut pentru rezolvarea situației (identificarea de către dirigințe a unor măsuri amelioratorii)

4. Discutarea, în particular, a incidentului / situației cu elevul – căutarea împreună a unor soluții pentru evitarea repetării incidentului; eventual, consilierea psihologică individuală / a familiei (în funcție de cauză)
5. Cooperarea dirigintelui cu părinții; supravegherea discretă a prezenței elevului la școală, legătura permanentă cu dirigințele (reacțiile negative ale școlii și ale familiei întrețin mecanismele de apărare ale elevului, creând un cerc vicios, în care, la limită, abandonul tinde să fie văzut de elev ca unică soluție pentru „rezolvarea” problemei)
- 1) Dacă fuga de la școală este determinată de atitudinea unui profesor, dirigințele poate media rezolvarea situației conflictuale profesor-elev
- 2) Confirmarea oficială a legitimării elevului la vreun Club Sportiv și anunțarea prealabilă a programului competițional; aprobarea motivării absențelor pentru participarea elevului la competițiile sportive de către conducerea școlii
- 3) Menținerea în clasă a unei atmosfere care să asigure satisfacerea trebuinței de siguranță afectivă pentru toți elevii
- 4) Metode de predare – învățare atractive
- 5) Promovarea cooperării în clasă, astfel încât și elevii cu performanțe școlare modeste să experimenteze succesul; evitarea constituirii unor elite, concomitent cu etichetarea, marginalizarea, celor care nu aparțin elitei
- 6) Sistem echitabil de recompense – sancțiuni care să mențină motivația școlară a elevilor; nota să fie doar o măsură obiectivă a performanței și nu o modalitate de sancționare a elevului
- 7) Profesorii să comunice eficient (asertiv, să folosească ascultarea activă) să evite etichetarea elevilor, să critice constructiv, să se focalizeze pe recompensarea elevilor și nu pe sancționarea lor
- 8) Diversificarea și atractivitatea activităților extracurriculare
- 9) Programe de consiliere a părinților (de tip „școala părinților”)
- 10) Colaborare cu toate autoritățile comunității locale (poliția de proximitate, jandarmeria, alte asociații și ONG – uri).

În cazul în care situația absenteismului scapă de sub control și se profilează riscul de abandon școlar se impune întregului corp profesoral luarea următoarelor măsuri în scopul prevenirii abandonului școlar:

A. Creșterea responsabilizării cadrelor didactice

- 1) Monitorizarea și consilierea permanentă a elevilor cu risc de abandon ridicat;
- 2) Păstrarea legăturii permanente cu familiile elevilor cu risc de abandon școlar;
- 3) Semnalarea cazurilor conducerii școlii și consilierului psihopedagogic;
- 4) Participarea cadrelor didactice din liceu la module de formare continuă (metode de a crește integrarea și comunicarea dintre elevi; profesor-elev; de a antrena elevii în activități extrașcolare; modalități de a crește implicarea și comunicarea permanentă cu părinții; orientarea extrașcolară a elevilor);
- 5) Utilizarea resurselor școlii pentru atragerea elevilor prin activități de timp liber;
- 6) Activități extrașcolare desfășurate în școală cel puțin o dată pe lună;
- 7) Activități de educație sexuală a elevilor;
- 8) Utilizarea la orele de consiliere a experienței celor ce au renunțat la școală pentru a preveni scăderea încrederii în educație;
- 9) Implicarea tinerilor cu risc de abandon în acțiuni comunitare.

Bibliografie:

1. Cocoradă E., Consilierea în școală - O abordare psihopedagogică, Sibiu, Psihomedica, 2004
2. Tomșa G., Consilierea și orientarea în școală, București, Credis, 2001
3. Popa C., O școală orientată spre elev, Sibiu, Ed. Univ. „Lucian Blaga”, 2009

SĂ DESCIFRĂM SENSURILE COMUNICĂRII NONVERBALE

Prof. Oltean Sabina Larisa - Liceul Sportiv Alba Iulia

Motto: „Nu uita că Dumnezeu te-a trimis pe pământ să-l înlocuiești, să dai sensuri, să crezi, să duci începutul său înainte!” Constantin Noica

Comunicarea, dincolo de a fi o noțiune abstractă este, fără îndoială un element de bază al existenței umane, fără de care viața pe pământ nu ar fi posibilă. Comunicarea acționează ca intermediar între noi și cei din jurul nostru, dar și ca oglindă, îndeplinind importanta funcție de control.

Comunicarea umană este procesul prin care emitem opinii, valori, norme, percepții către un receptor. Comunicarea este un proces social care constă într-o relație între doi sau mai mulți oameni, prin care se transmit mesaje. Comunicarea presupune interacțiune socială. Este un proces complex compus din trei faze: formularea (conceperea) și codificarea mesajului de către emițător, transmiterea mesajului de la emițător la receptor printr-un mijloc de comunicare, captarea și decodificarea mesajului de către receptor.

În același timp cu comunicarea verbală, participanții la procesul de comunicare folosesc și alte coduri nonverbale, ce au rolul de a nuanța semnificațiile, de a le acompania, de a ușura înțelegerea. Comunicarea nonverbală este un cumul de mesaje, care nu sunt verbalizate, dar care pot fi decodificate, creând înțelesuri. În anul 1967 Albert Mehrabian a făcut un studiu, în urma căruia a ajuns la concluzia că 5% din limbaj este transmis prin comunicare verbală, 38% este transmis pe cale vocală, iar 55% prin mesajul corpului.

Preocupările de cunoaștere a modului cum comunicăm fără a ne sluji de cuvinte au început din antichitate - în scrierile din Grecia antică și din Roma, gesturilor li s-a acordat o mare importanță – continuând până în zilele noastre. Structura comunicării nonverbale cunoaște multiple definiții și toate sunt acceptate. Mark L. Knapp, spre exemplu, consideră că domeniul comunicării nonverbale include următoarele fapte: cum privim, cum auzim (tonul vocii), cum mirosim, cum ne mișcăm (gesturile, postura, expresiile faciale, privirea, atingerile corporale și proximitatea). De real interes în descifrarea înțelesurilor limbajului nonverbal sunt următoarele elemente:

♥ **Distanța dintre parteneri**

Comunicarea poate fi în mod vizibil influențată de cercul pe care fiecare individ îl trasează inconștient în jurul său odată cu stabilirea gradelor de libertate, cine și în ce condiții poate trece de limita trasată imaginar.

- *Distanța intimă* – până la 60 cm de propriul corp. Pe această zonă are loc schimbul de mesaje corporale intime, accesul fiind permis doar persoanelor apropiate. Încălcarea distanței este semnalizată printr-o serie de reacții: mișcări neliniștite stânga-dreapta, punerea unui picior peste celălalt, clipitul frecvent, „baterea tobei” cu degetele.
- *Distanța personală* – de la 60 la 120 cm, între aceste limite fiind desfășurate relațiile de comunicare amicale.
- *Distanța socială* – variază între 120 și 300 cm și este specifică relațiilor colegiale. La aceasta distanță au loc conversațiile profesor – elev.
- *Distanța publică* – limita inferioară este de 300 cm, fiind distanța care-i cuprinde pe cei care se adresează într-un spațiu public: conferințe, ședințe etc.

♥ **Gesturile** sunt mișcări expresive ale limbajului corpului, în special ale mâinilor și brațelor folosite pentru a comunica sau pentru a însufleți stări, trăiri, reflexii. Semnificația mesajului este determinată de poziția în care se țin mâinile:

- Palma orientată în sus – prietenie;

- Palma orientată în jos – negativism;
- Palma în poziție verticală – poziție neutră;
- Pumnul – tărie;
- Degetele – atragerea atenției;

♥ **Mimica** este expresia care reflectă nemijlocit sentimentele, gândurile și emoțiile. Se referă la mișcările mușchilor feței, la aspectele și la jocul mimic al acestora.

Musculatura feței se compune din 80 de mușchi mari și mici, care reușesc să contureze un anumit număr de expresii. Se pot descrie mai multe tipuri de mimică:

- *Mimica agitată* este caracteristică firilor impulsive.
- *Mimica liniștită* indică o stabilitate a proceselor sufletești, fiind caracteristică firilor vesele, comode.
- *Monotonia* și schimbarea rară a formelor indică sărăcia trăirilor sufletești, datorate unor tulburări afective, plictiselii, tristeții, depresiei sau ca urmare a unor boli.
- *Mimicile cuplate* reprezintă însumarea mai multor expresii individuale.

♥ **Mișcările** generate de anumite imagini, senzații sau emoții, reprezintă o activitate musculară și sunt de mai multe feluri:

- *Mișcările înainte* arată interesul pentru un anumit obiectiv.
- *Mișcările înapoi* exprimă tendința de a câștiga distanță și sunt privite ca un preludiu al fugii.
- *Mișcările laterale* corespund dorinței de a evita ceva.
- *Mișcările în jos*, de a părea mai mic, sunt asociate stării de tristețe.
- *Mișcările spre exterior* răspund dorinței de a acapara spațiu și putere.
- *Mișcările spre interior* reprezintă tipul îngândurat, o senzație de îngustare.

♥ **Vestimentația** are mai mult rol social, îmbrăcămintea elegantă denotă gustul și statutul social, însă trebuie să fim rezervați în a aprecia o persoană după îmbrăcămintă, deoarece ar fi bine să avem în vedere proverbul potrivit căruia, nu haina îl face pe om.

În concluzie, este esențial a fi cunoscute, mai ales de către profesorul care se află la catedră, manifestările nonverbale ale limbajului. Trebuie avut în vedere că avem doi ochi și o singură gură, poate pentru a privi mai mult și a vorbi mai puțin... Un bun profesor trebuie să aibă capacitatea de a fi un fin observator, de a formula cu înțelepciune întrebările, de a urmări cu atenție gesturile, de a empatiza cu ființa care se află nu doar în fața, ci mai ales, alături de el, elevul. Un copil. O mlădiță de viață nouă.

Bibliografie

1. Georgescu, Matei - Introducere în consilierea psihologică, Ed. Fundației România de Măine, București, 2006
2. Dinu, Matei - Comunicarea, Ed. Științifică, București, 1997
3. Neamțu, Costin - Comunicare sau Înstrăinare, Ed. Gnosis, București, 1997

CARACTERUL PRACTIC-APLICATIV AL LECȚIILOR DE BIOLOGIE

Prof. Todoran Simona, Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Biologia este o știință experimentală. Ea are la bază experimentul, atât ca metodă de investigație științifică, cât și ca metodă de învățare.

Experimentul de laborator este o metodă didactică prin care se formează la elevi priceperi și deprinderi de mânăuire a mijloacelor materiale de care dispune laboratorul de Biologie, apoi de însușire, fixare și consolidare a cunoștințelor.

Caracterul activ-participativ al metodelor experimentale contribuie la dezvoltarea personalității elevilor și la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ.

Implicarea activă a elevilor îi motivează pe aceștia, facilitând gândirea creativă, reflecția personală, exprimarea liberă și utilizarea informațiilor dobândite la alte materii (fizică, chimie), accentuând caracterul interdisciplinar al experimentului de laborator.

Există mai multe tipuri de experimente de laborator, dintre care:

- *Experimentul cu caracter de investigare și descoperire* – pune elevii în situația de a concepe ei observația, provocarea sau studiul unor procese și fenomene biologice. Acesta va determina dobândirea de noi achiziții cognitive.

- *Experimentul cu caracter de aplicare* – utilizat pentru a pune în practică aspecte teoretice dobândite anterior.

Ex. Stabilirea rolului țesutului conducător al plantei

- *Experimentul destinat formării și fixării de abilitați motrice* – are ca scop formarea de competențe privind mănuierea aparatelor și ustensilelor de laborator.
- *Experimentul destinat evaluării* – se utilizează în orice moment al activității didactice, la sfârșitul unei unități de învățare, ca etapă într-o evaluare mai complexă. Profesorul poate propune realizarea de către elevi a unor experimente demonstrative sau poate implica grupe de elevi în realizarea unor experimente de cercetare. Avantajul acestor experimente de evaluare constă în faptul că oferă profesorului posibilitatea să observe gradul de însușire a cunoștințelor de către elevi, precum și modul în care elevii aplică în practică informațiile teoretice.

Metoda experimentului asigură o strânsă legătură între teorie și practică, atrăgând elevii către cunoașterea și înțelegerea fenomenelor din natură.

Oferirea posibilității elevului să intervină în realizarea unor experimente, să-și dezvolte singur metodele, cunoștințele, dorința de a găsi răspunsuri la întrebări, are o deosebită valoare formativă, deoarece: „Mi s-a spus și am uitat, / Am văzut și am înțeles, / Am făcut și am învățat” (Confucius).

Bibliografie:

1. CERGHIT, I. – *Metode de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997
2. CUCOȘ, C. - *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 1996
3. MIRON, I., RADU, I. – *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj Napoca, 1995
4. <http://www.didactic.ro>

DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ A COPIILOR PRIN POVEȘTI

Prof. înv. preșc. Stan Iuliana Georgeta, Școala Gimnazială „Avram Iancu” Abrud

În fiecare zi pe care o petrece copilul în grădiniță sunt create contexte pentru dezvoltarea socio-emoțională a copilului. Aceasta este strâns legată de domeniul dezvoltarea limbajului și al comunicării, întrucât în contextele create, copilul este stimulat să vorbească, să creeze cuvinte sau propoziții noi, să explice cuvinte necunoscute sau să-și imagineze anumite situații în care se poate afla, să asculte, să înțeleagă și să răspundă la emoțiile celorlalți, precum și dezvoltarea conceptului de sine crucial pentru acest domeniu. Comportamentul social și emoțiile preșcolarilor se dezvoltă odată cu trecerea în altă etapă de vârstă. Unii preșcolari sunt veseli și se adaptează ușor, în vreme ce alții au tendința de a răspunde negativ în fața unor situații diverse, potrivit temperamentului fiecărui copil.

Foarte des utilizate pentru dezvoltarea socio-emoțională a copilului sunt poveștile. Acestea ne sunt utile ori de câte ori vrem să-i învățăm pe copii cum să se comporte, să-i învățăm unele calități, unele comportamente bune pe care să și le însușească.

Întrucât am la grupă o fetiță ce provine dintr-un mediu diferit de al celorlalți copii din grupă și anume mama de etnie rromă și tatăl român, am observat că este lăsată la o parte atunci când le cer să facă perechi, să se împartă în grupe, să lucreze împreună, ea rămâne tot timpul ultima și trebuie să o încadrez eu într-un grup. Dorind să-i învăț pe copii ce este discriminarea, mi-a apărut o oportunitate în cadrul proiectului tematic „Călătorie în jurul lumii”. Discutând la tema săptămânală despre animalele de la poli le-am spus copiilor „Povestea ursului cafeniu”, scrisă de Vladimir Colin. Această poveste i-a impresionat foarte mult pe copii, având asupra lor un impact emoțional pozitiv.

Folosind metoda predicției pe baza unui text le-am citit copiilor povestea pe fragmente, urmând ca ei să spună ce cred că se întâmplă mai departe în poveste. Pe toată perioada ascultării poveștii, copii au fost curioși să afle ce se întâmplă mai departe, și-au exprimat sentimentele în legătură cu cele întâmplate în poveste, unii dintre ei dorind să modifice povestea.

Au mai avut sarcina de a lipi siluetele personajelor din poveste pe planșele special pregătite pentru ei, dar care erau simple, doar cu imagini de la Polul Nord. Prin această sarcină am urmărit ca toți copiii să observe și să recunoască starea în care se afla fiecare personaj din poveste. Spre exemplu: „Focile râdeau de Martin” sau „Martin era supărat, trist”, copii având de ales dintre siluetele personajelor, pe cele care exprimau acele stări din fragmentul citit.

După ce povestea a fost citită în întregime le-am cântat cântecelul-morală de la sfârșitul poveștii, discutând cu ei ce au de învățat din această poveste. Dacă la începutul poveștii copiii îndrăgeau urșii polari pentru frumusețea blăniilor lor, la sfârșitul poveștii toți își doreau să fie ca Martin, adică diferiți, buni la suflet, de ajutor la nevoie.

În încheierea activității am folosit metoda „adevărat sau fals”, unde copii au avut sarcina de a ridica bețișoare cu fețe vesele pe o parte, atunci când afirmația era adevărată și fețe triste pe cealaltă parte, atunci când afirmația era falsă.

Această poveste i-a făcut pe copii să treacă de la o stare la alta, să-și dea drumul emoțiilor, stărilor sufletești, sentimentelor.

Și alte povești pe care le-am citit copiilor cum ar fi: *Croitorașul cel viteaz*, *Cenușăreasa*, *Hansel și Grethel* de F. Grimm, *Albă ca zăpada*, *Hainele cele noi ale împăratului*, *Răzușca cea urâtă* de H.C. Andersen, *Ariciul și iepurele* de L. Tolstoi, *Ciuboțelele ogarului* de C. Gruia, i-au ajutat să își exprime propriile sentimente și emoții mai bine, le-a dezvoltat încrederea în forțe proprii și le-a îndreptat atenția către aspecte pozitive ale vieții (frumusețe, bucurie, dragoste), dar fără a exclude partea negativă (binele învinge

întotdeauna răul, deci există și latura negativă expusă în povești), îi învață ce înseamnă prietenia, copiii chiar își aleg personaje de poveste care să le fie prieteni, dezvoltă viața afectivă a copilului dându-i ocazia să simtă, să trăiască alături de personaje, să aibă acces la a vedea, a auzi, a se transpune, a-și închipui cum se simt și ce simt cei din poveste.

Poveștile oferă un moment de relaxare, ajută copiii să crească frumos și armonios, să combată stresul, îi ajută să își dezvolte interese proprii și să aibă oportunități în acest sens, îi ajută să gândească singuri. Copiii adesea pun întrebări, oftează, se bucură, plâng, sunt cu totul în acea poveste și ea îi încarcă de afecte pe care ei încearcă să le înțeleagă și să le dea o formă plecând de la ce simt și ceea ce li se întâmplă personajelor. Copilul, pe măsură ce crește, trebuie să învețe treptat să dea o semnificație tuturor lucrurilor și situațiilor care îl înconjoară sau în care e implicat: trebuie să învețe să se înțeleagă pe el însuși să înțeleagă persoanele din jur din ce în ce mai bine, trebuie să învețe să aibă cu cei din jur raporturi și relații satisfăcătoare pentru toți. Povestea traduce în limbajul lui regulile unui comportament moral, obstacolele și modul de a le trece sau evita.

Bibliografie:

1. Bărbulescu, Gabriela, Beșliu, Daniela, *Metodica predării limbii și literaturii române în învățământul primar*, Editura Corint, 2009
2. <http://www.informatiadeseverin.ro/ids2/index.php/sanatate/3577-psihologul-v-rspunde-de-elena-loredana.html>

VALENȚELE COMUNICĂRII NONVERBALE ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL

Prof. inv. primar Crișan Semidia, Școla Gimnazială Vadu-Moșilor

Comunicarea didactică reprezintă o formă particulară de comunicare, specifică procesului didactic. La nivelul comunicării didactice interferează mai multe tipuri de comunicare: orală (dominantă), scrisă, verbală, paraverbală, nonverbală, referențială (prin care se transmit cunoștințe teoretice) și atitudinală (se transmit sisteme de valori, criterii de apreciere a valorilor).

Comunicarea nonverbală, numită și extralingvistică, este cea care folosește drept sistem de codificare și de emitere a mesajelor expresiile comportamentale observabile. Principale mijloace ale comunicării nonverbale sunt:

- expresivitatea care însoțește limbajul oral (intensitatea, tonul, ritmul vorbirii, fluența, pauzele, etc);
- mimica (expresivitatea ce rezultă din dinamica elementelor mobile ale feței);
- pantomima (gesturile, mersul, postura);
- expresivitatea emoțională (cea care însoțește și exteriorizează trăirile afective). (Voiculescu, F., 2004, p. 30)

Comunicarea paraverbală se realizează prin transmiterea unei informații codificate prin elemente prozodice (accente, punctuație, rimă, tonalitate, expresivitate etc.). Ea se manifestă prin sunete nearticulate, intonație, accentul pus pe cuvinte, timbrul, inflexiunea și intensitatea vocii, tonalitatea etc. Acestea contribuie la transmiterea unor semnificații suplimentare, nuanțând mesajul și facilitând decodarea acestuia.

Comunicarea nonverbală, cât și comunicarea paraverbală, oferă un cadru deosebit de fertil în dezvoltarea interrelaționărilor didactice și, de altfel, trebuie observat nu numai că nu poate fi despărțită de comunicarea didactică în general, ci și că locul lor tinde să fie unul din

ce în ce mai important. Modul cum sunt pronunțate sau rostite cuvintele încarcă emoțional ideile circumscrise de acestea, transformând dialogurile obișnuite – aparent banale – în instanțe expresive modelatoare. Cu ajutorul intonației, accentului, debitului, ritmului, forței, comunicarea paraverbală are darul de a personaliza actul de comunicare și de a implica afectiv atât emitenții-profesori, cât și receptorii-copii. Un profesor bun trebuie să fie un excelent „actor”, pentru a exploata la maximum multitudinea de semnificații ale cuvântului rostit. Prin pronunțare, ele trebuie să miște, să emoționeze și să capteze întreaga ființă a copiilor.

Canalele nonverbale largesc dialogul dintre profesor-copil. Mesajul nonverbal este cel mai apropiat de realitatea eminentului și i se acordă atenția cea mai mare de către interlocutor. Din punct de vedere ontogenetic, comunicarea nonverbală are o mai mare precocitate, bazându-se atât pe comportamente înnăscute și expresive ale afectelor și emoțiilor, cât și pe cele dobândite prin învățare sau imitație.

Ținuta fizică, fizionomia feței sau gesticulația profesorului pot stârni ecouri intelectuale sau afective asupra copiilor. Mimica feței și gesturile mâinii însoțesc limbajul vorbit, întregind sau prelungind semnificațiile cuvintelor. Uneori gesturile pot comunica mai multe informații ascultătorilor decât vorbirea. Comunicarea profesorului trebuie să fie una completă: nu este suficient să reproducem informații verbale, ci trebuie să dăm profunzime, ajutându-ne de gesturi, de mimică, de tonul vocii și de toate celelalte modalități de comunicare nonverbală.

Cu ajutorul comunicării nonverbale profesorul poate întări prin anumite elemente de mimică sau de gestică importanța unei anumite părți din mesaj din ceea ce se transmite elevilor în timpul orelor. În procesul educațional pentru un mesaj complet primit de copii este absolut necesar să adăugăm și informațiile trimise prin intermediul comportamentului nonverbal. Comunicarea nonverbală completează sau contrazice anumite aspecte ale mesajului transmis pe cale verbală. De exemplu când profesorul trebuie să facă o critică, un zâmbet care contravine aspectului negativ al mesajului verbalizat poate să instaureze o atmosferă pozitivă și relaxantă care să facă, aparent paradoxal, critica mai eficientă în urmărirea scopurilor acesteia privind schimbări comportamentale la nivelul persoanei mustrate.

În activitatea didactică, profesorii au obligația să folosească și sistemul concret, perceptual sau imagistic, date fiind accesibilitatea și operativitatea decodificării acestor mijloace și surse de comunicare. Philippe Isidori consideră că „*mesajul vizual îmbracă atât un aspect semantic (lingvistic transpozabil și recuperat în parte de limbă), cât și un aspect ectosemantic (ce transcende semnificația imediată prin exploatarea câmpului de libertate al semnului)*”. Limbajul verbal face să fie prezente obiecte și fenomene față de care noi nu avem nici o experiență. Dar, câteodată acest instrument se dovedește a fi fragil și sărac în compensații. Vizualul vine să-l ajute, să-l definitiveze, să-l suplimenteze. Sunt cazuri când vizualul exprimă mai mult și mai bine un anumit lucru decât o face vorbirea. O comunicare nonverbală printr-o imagine bine conturată stimulează învățarea, pentru că prin arătare directă și trecere rapidă în revistă a obiectului de învățat se transmit și se fixează informații fără scriere și lectură.

În concluzie putem spune că limbajul nonverbal și paraverbal poate sprijini, contrazice sau substitui comunicarea verbală. Acestea reprezintă canalul predilect al comunicării afective atitudinale, contribuind la stabilirea dimensiunii relaționale a actului comunicativ. Vorbim cu ajutorul organelor verbale, dar comunicăm cu întregul nostru corp, fiecare parte a acestuia subliniind, întărind, afirmând sau negând ceea ce buzele noastre au rostit.

BIBLIOGRAFIE:

1. Chelcea, Septimiu (2005), *Comunicarea nonverbală: gesturile și postura*, București, Ed. Comunicare.ro;
2. Cucoș, C. (1996), *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași;
3. Ezechil, Liliana (2002), *Comunicarea educațională în context școlar*, București, Editura Didactică și Pedagogică;
4. Voiculescu, E., Voiculescu, F. (2004), *Pedagogie – sinteze tematice pentru învățământul la distanță – suport de curs*, Alba Iulia;
5. <http://www.asociatia-profesorilor.ro/rolul-comunicarii-in-procesul-de-invatamant.html>.

RĂZBOI ȘI PACE SPIRITUALĂ ÎN PROZA DE MEDITAȚIE CREȘTINĂ A LUI ION AGÂRBICEANU

Prof. Crișan Mirona Olivia, Colegiul Tehnic „Dorin Pavel” Alba Iulia

„...Meditația creștină constituie osatura
volumului *Ceasuri de seară*, mănunchi
de reflecții la căderea nopții, când
sufletul presimte înfiorarea morții și-și
pune întrebări capitale...”¹

În majoritatea notelor biografice a lui Ion Agârbiceanu, acesta este prezentat drept un scriitor, ziarist și prozator român, adept al Semănătorismului, canonic și protopop unit al Clujului, parlamentar, academician. La răscrucea dintre personalitatea literară și cea canonică apare în 1921 volumul *Ceasuri de seară*. Povestirea *Pace* încheie ciclul având ca temă atât războiul real, cât și cel spiritual. Aceste scurte meditații răsar din sufletul unui scriitor care a fost martor atrocităților celor două mari conflagrații mondiale ale secolului trecut. În Primul Război Mondial a fost preot militar: „Atunci am intrat preot militar în corpul voluntarilor ardeleni de la Hârlău, rămânând aici până la demobilizare. Prin aprilie, am venit din nou la Roman, unde am stat până la Crăciunul anului 1918...”²

Într-o astfel de noapte, în Ajunul Nașterii Mântuitorului este plasată și povestirea de față. Spațiul acțiunii se bifurcă între cosmic și terestru, cer și pământ, Raiul și Iadul războiului, creând un tablou antagonic. Trebuie să luăm însă în considerare și intenția naratorului de a ilustra diferența dintre ele și de a scoate în evidență binecuvântările Celui ce le-a creat spre mântuirea noastră: „Locuitorii ceriului, îngerii cu aripi albe, cu ochii adânci în cari arde viața veșnică, se pregăteau, ca în orice an în noaptea de Crăciun, să se coboare pe scară de lumină, cete-cete, și să cânte: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace și între oameni bunăvoie”.”³ Este prima vizită a Heruvimilor și Serafimilor de la Nașterea Domnului iar neașteptarea este evidentă: „Niciunul dintre ei nu mai voia să știe că, de nouăsprezece veacuri, din noaptea nașterii lui Hristos, nu le-a mai fost dat să se poată coborî pe scara de lumină până pe pământ. An de an așteptau cu aceeași dragoste noaptea sfântă, ca lumea să poată auzi cântecul lor ceresc, și, an de an, se întorceau de la drumul jumătate, de mai sus, înapoi la cer, înspăimântați de ceea ce vedeau în lume. Dar, pentru ei, veacurile-s ceasuri și anii sunt clipe. Noaptea cea mare, în care le-a fost dat să se coboare până

¹ Mircea Zăciu, *Ion Agârbiceanu*, ediția a III-a revăzută și adăugită, Ed Minerva, București, 1972.

² *Apud* Ion Agârbiceanu, *Cuiburi de soare*, Ediție realizată de Cornelia Lucia Frișan, Editura Limes, 2007, p. 9.

³ Ion Agârbiceanu, *Cuiburi de soare*, Ediție realizată de Cornelia Lucia Frișan, Editura Limes, 2007, p. 43.

pe pământ, li se pare c-a fost numai ieri.”⁴ În fiecare an încearcă să coboare din nou pe pământ dar se întorc înapoi.

Apoi celălalt adevăr evidențiat de narator este că „...pentru ei, veacurile-s ceasuri și anii sunt clipe”. În această clipă intervine suspendarea temporală, sau ceea ce în contemporaneitate recunoaștem sub numele de relativitate: «O idee confuză de *timp relativist* (perceptibil numai în plan biosocial), tradusă concret în mituri, apare fie în miturile rudimentare, neprelucrate literar sau filosofic, fie în folclorul epic al unor structuri arhaice, așa-zise fantastice. Raportul principal este între timpul terestru și timpul ceresc.: „O mie de ani înaintea ochilor tăi sunt ca ziua de ieri care a trecut și ca o strajă de noapte” (V. T., *Psalmii*, XC, 4); „O zi din cer face cât un an pe pământ” (replica Maimuței, în *Călătorie spre Soare-apune* de WurCheng'en).”⁵

Scena coborârii îngerilor este foarte asemănătoare cu una dintre pasajele din povestea *Mica Sirenă* a lui Hans Christian Andersen. Surorile sirene ies la suprafața mării pentru prima dată pentru a vedea lumea exterioară: „Fiecare dintre cele cinci surori, când se suia întâia oară la fața apei, era încântată de lucrurile noi și frumoase pe care le vedea. După aceea însă, când urcatul deasupra apei ajungea să fie ceva obișnuit, fiindcă puteau să iasă la fața mării când voiau, nu le mai plăcea așa de tare să se urce sus; ba chiar după o lună de zile fiecare spunea că-i mai frumos jos la ele acasă.”⁶

Mișcarea acolo este ascendentă, dinspre adâncimi spre suprafață pe când a îngerilor descendentă, dinspre cer spre pământ. Pământul devine astfel un loc pe care orice ființă ce trăiește în afara lui trebuie să îl viziteze și cunoască înainte de a trece pe o altă treaptă a existenței spirituale. Iar la ieșirea la suprafață a Miciei Sirene are loc o scenă mai aprinsă în care furtuna începe, iar corabia prințului se scufundă: „Zâna stătea la fața apei, valurile o ridicau și o legănau și ea se uita pe fereastra cabinei. A început să bată vântul și corabia și-a desfăcut una câte una pânzele. Valurile se ridicau tot mai sus, cerul s-a înnoirat, în zare a început să fulgere. Venea furtuna. Mateloții au strâns pânzele. Corabia a pornit repede, legănându-se pe marea vânzolită, valurile se înălțau ca niște munți negri care parcă voiau să se rostogolească peste catarge, dar nava se cufunda ca o lebădă, apoi ieșea iar la iveală printre talazurile înalte și se lăsa iar în jos. [...] Nava trosnea tot mai tare, pereții s-au spart de izbiturile valurilor, apa a pătruns înăuntru, catargul s-a rupt, parc-ar fi fost de papură, și corabia s-a culcat pe-o parte și apa a început s-o cuprindă. Acum de-abia zâna și-a dat seama că cei de pe corabie erau în primejdie.”⁷

Peisajul dezolant pe care îl găsesc pe pământ se reflectă în privirile lor îngrozite: „Ochii lor privesc înapoi în câmpiile de luptă, țările bântuite de războaie [...] Sub razele argintii ale lunii se zvârcolesc, în bălți negre de sânge închegat, zeci de mii de trupuri ciuntite: unii, în genunchi și-n coate, se clatină încet, bolborosind în bărbile grele de sânge închegat, alții, pe-o coastă, își ridică în răstimpuri depărtate brațul liber, făcând gesturi ciudate; unii reușesc să se ridice, ca niște monștri negri, dar, în aceeași clipă, se clatină domol și cad, alții fac un pas, un singur pas, căci celălalt picior nu-l pot descleșta și se lasă grămadă jos.”⁸

Heruvimii se întorc la portarul Raiului, Sfântul Petru, care le actualizează cunoștințele despre lume: „Pe pământ, oamenii poartă încă vechiul război. Nu vor să știe de pace. Omenirea crede și acum că în vărsarea de sânge e mântuirea, continuă Heruvimul și ochii lui de smarald străluciră sub genele umbroase. Vai, unii spun că sting viețile semenilor lor pentru

⁴ Ion Agârbiceanu, *op.cit.*, p. 43.

⁵ Victor, Kernbach, *Dicționar de mitologie generală. Mituri. Divinități. Religii*, Editura Albatros, București, 1995, p. 626.

⁶ Hans Christian Andersen, *Povești alese*, Editura E.V. & A., București, 1991, p.12.

⁷ Hans Christian Andersen, *op.cit.*, p.13.

⁸ Ion Agârbiceanu, *Cuiburi de soare*, Ediție realizată de Cornelia Lucia Frișan, Editura Limes, 2007, p. 43.

cruce, alții, pentru semilună, astfel încearcă să ascundă adevăratul motiv: ei piardă această luptă pentru că nu pricep încă să o poarte pe cealaltă.”⁹ Întregul discurs al Sfântului apostol este, de fapt, o apologie creștină despre lupta sufletului cu lumea și mrejele viclene pe care le întinde. Episodul pare să aibă legătură cu pasajul biblic relatat de Sfântul evanghelist Luca, cu ocazia vizitei Mântuitorului la Lazăr. Pe când Marta încearcă să se ocupe de cele necesare Maria stă la picioarele lui Iisus: „40. Iar Marta se silea cu multă slujire și, apropiindu-se, a zis: Doamne, au nu socotești că sora mea m-a lăsat singură să slujesc? Spune-i deci să-mi ajute. 41. Și, răspunzând, Domnul i-a zis: Marto, Marto, te îngrijești și pentru multe te silești; 42. Dar un lucru trebuie: căci Maria partea bună și-a ales, care nu se va lua de la ea.” (Luca, 10:40-42)

O altă întâmplare la care Sfântul Petru face referire este cea din Grădina Ghetsimani, în momentul în care gărzile îl prind pe Iisus. Petru scoate sabia și taie urechea uneia dintre gărzi: „51. Și iată, unul dintre cei ce erau cu Iisus, întinzând mâna, a tras sabia și, lovind pe sluga arhiereului, i-a tăiat urechea. 52. Atunci Iisus i-a zis: Întoarce sabia ta la locul ei, că toți cei ce scot sabia, de sabie vor pieri.” (Matei, 26:26) Sfântul apostol recunoaște puterea păcii și daunele pe care le poate provoca violența și în definitiv, războiul: „Într-adevăr, când a zis Mântuitorul: „N-am venit să aduc pace pe pământ, ci sabie”, lupta aceasta a înțeles-o. Dar oamenii nu L-au priceput, puțini L-au priceput, pentru că puțini au tăria să se învingă pe sine. Nici eu nu am avut-o... da, eu însumi m-am lepădat de trei ori de El și era aproape să mă despart pentru totdeauna de adevăr și să cad în noapte... Am avut noroc cu lacrimile.”¹⁰

Discuția duce spre o concluzie logică în contextul doctrinei creștine care promite oricărui om smerit suferind, o viață veșnică fericită: „Să nu-i disprețuim pe oameni, adăugase încet, ei se zbat încă în chinurile primenirii, ale nașterii celei de a doua: treaptă de treaptă, urcă ei scara care ajunge de pe pământ la cer...” Și cel mai bun exemplu este poate chiar cel al soldaților care au murit pe câmpul de luptă: „Sfântul Petru se apropie de ușa încuiată în care se auzau bătăi repetate, o descuie și lăsa să intre fără nicio vorbă mulțimea ostașilor cari veneau de pe câmpul de luptă.”¹¹

Personalitate eclectică, Agârbiceanu generează o operă care adeseori a ridicat semne de întrebare în rândul criticilor. Cel mai mare susținător al lui a fost Nicolae Iorga pe care însăși autorul îl numește „printre întâii protectori literari.” Călinescu îl încadrează între etică și moralitate: „La fecundul preot ardelean Ion Agârbiceanu discutarea problemelor morale formează ținta nuvelei și a romanului. Autorul dovedește tact în felul cum absoarbe teza etică în fapte, evitând predica și făcând doar simpatică virtutea.”¹²

Credem însă că „i se face astfel o foarte mare nedreptate, și va veni vremea când se va recunoaște cât de mult datorăm adevăratului continuator a lui Slavici în regiunile astea ardelenene.”¹³

Bibliografie

1. Agârbiceanu, Ion, *Cuiburi de soare*, Ediție realizată de Cornelia Lucia Frișan, Editura Limes, 2007.
2. Andersen, Hans Christian, *Povești alese*, Editura E.V. & A., București.
3. Kernbach, Victor, *Dicționar de mitologie generală. Mituri. Divinități. Religii*, Editura Albatros, București, 1995.
4. Zăciu, Mircea, *Ion Agârbiceanu*, ediția a III-a revăzută și adăugită, Ed Minerva, București, 1972.

⁹ Ion Agârbiceanu, *op.cit.*, p. 44.

¹⁰ Ion Agârbiceanu, *Cuiburi de soare*, Ediție realizată de Cornelia Lucia Frișan, Editura Limes, 2007, p. 45.

¹¹ Ion Agârbiceanu, *op.cit.*, p. 46.

¹² George Călinescu, *Istoria literaturii române*, compediu, Litera Internațional, București – Chișinău, 2009, p.226.

¹³ *Apud* Mircea Zăciu, *Ion Agârbiceanu*, Editura Minerva, București, 1972, p.16.

INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ ÎN EDUCAȚIA COPIILOR

*Prof. înv. preșcolar Morar Cristina Adriana, G.P.N. Cionești
Liceul Tehnologic "Țara Moșilor" Albac*

Ținem foarte mult ca oamenii să ne respecte copiii, să le vorbească cu amabilitate și considerație și să nu le facă rău din punct de vedere fizic. Cum ați reacționat atunci când cineva a manifestat, într-un fel sau altul, lipsă de respect față de copilul dumneavoastră raportată la o anumită situație? Poate a fost vorba despre un cadru didactic, un alt părinte, despre o persoană întâlnită într-un magazin, sau un copil mai mare etc.. Dar v-ați întrebat vre-o dată, dumneavoastră ca părinte cum vă purtați față de propriul copil, față de emoțiile lui, față de ceea ce simte el?

Regula de aur ne cere să ne cunoaștem bine sentimentele, să privim lucrurile din perspectiva copiilor noștri, să ne controlăm propriile impulsuri, să ne supraveghem cu atenție ca părinți, să muncim în mod susținut pentru a deveni mai buni în această meserie și să ne folosim aptitudinile sociale pentru a ne transpune ideile în practică.

Trăim într-o eră a activității frenetice, în care ne facem tot timpul planuri cum să-i îndrumăm pe copiii noștri în așa fel încât să fie mereu primii, cum să facem tot ce avem de făcut, alergând dintr-o parte în alta și întrebându-ne dacă o vom scoate la capăt cu aranjamentele noastre. Puneți toate acestea la un loc și o să vedeți care este situația părinților: tot atâta calm și ordine ca într-un storcător de fructe aflat în funcțiune! Educația bazată pe inteligența emoțională pornește de la faptul că totalitatea acțiunilor noastre ne permit să creăm un echilibru mai sănătos în relațiile părinte-copil, copil-copil, cadru didactic-copil. Acțiunile noastre trebuie să pună accent pe importanța sentimentelor și să ne ajute, pe noi și pe copiii noștri, să ne ținem sub control emoțiile, în loc să acționăm impulsiv sau să ne lăsăm copleșiți de sentimente!

Suntem inundați de un șuvoi de păreri privind creșterea copiilor și aproape fiecare idee nouă este clonată, de obicei fără autentificare și fără vreo speranță de a îndeplini promisiunile făcute. Stresul nu dă semne că ar scădea, iar părinții nu mai știu încotro să o apuce. Ideea de bază este că părinții trebuie să lucreze cu propriile emoții și cu emoțiile copiilor în mod inteligent, constructiv, pozitiv și creativ, respectând realitățile biologice și rolul sentimentelor în natura umană.

Cele patru principii ale educației bazate pe inteligența emoțională sunt:

1.Fiți conștient de sentimentele dumneavoastră și de ale celorlalți.

2.Fiți empatic și înțelegeți punctele de vedere ale celorlalți.

Empatia este capacitatea de a împărtăși sentimentele celorlalți. Pentru aceasta omul trebuie să fie mai întâi conștient atât de propriile sale sentimente și trăiri, cât și de sentimentele celuilalt (conform principiului 1)! Interesant este faptul că pe măsură ce veți cunoaște mai bine propriile sentimente, veți putea „citi mai bine” și sentimentele celorlalți. Aceasta presupune deopotrivă să ascultăm și să urmărim cu atenție indiciile nonverbale; deseori limbajul trupului și tonul vocii ne transmit emoțiile într-un mod mai eficient decât cuvintele. Televizorul și filmele video le oferă copiilor o falsă perspectivă asupra sentimentelor celorlalți, pentru că par a fi reale, dar, de fapt, ele sunt născocite și puse la cale de scenariști, actori etc. Copiii din ziua de azi par să se poarte cu mai multă maturitate decât au în realitate pentru că sunt expuși la atâtea „experiențe de viață” într-un mod superficial, prin intermediul mijloacelor de comunicare în masă (fără a fi supravegheați de cele mai multe ori!!!)

În diferite contexte, când un copil își pierde controlul, de obicei părinții încearcă să-l oprească, ceea ce presupune uneori o remarcă zgomotoasă din partea lor. În cazul anumitor copii, această reacție le mărește și mai mult anxietatea, în loc să le-o micșoreze, așa că își

pierd și mai mult stăpânirea de sine. Când aceste stări sunt urmate de reacții părintești din ce în ce mai necontrolate, ajungem la o serioasă „spirală a urletelor”. Este foarte important să ne ținem în frâu impulsurile comportamentale pentru că noi ca și ființe umane suntem programați ca în situații dificile să avem una dintre reacțiile - luptă sau fugi – însă în societatea modernă, nici lupta, nici fuga nu ne sunt de folos! Trebuie să folosim ceea ce știm despre sentimente și puncte de vedere – ale noastre și ale celorlalți – pentru a ne controla mai bine impulsurile!

3.Construiți-vă scopuri și planuri pozitive!

Unul dintre cele mai importante aspecte ale gândirii umane este acela că ne putem stabili scopuri și putem face planuri pentru a atinge aceste scopuri. Aceasta înseamnă că lucrurile pe care le fac părinții și copiii au în vedere un țel; teoria inteligenței emoționale ne spune că acest fapt are implicații importante! Trebuie să recunoaștem puterea imensă a optimismului și a speranței; când ne aflăm într-o stare de spirit pozitivă sau ne simțim plini de speranță, sunt implicate deopotrivă: mintea, sufletul și trupul. Speranța și buna dispoziție sunt însoțite de o anumită stare biochimică, ce se manifestă printr-o mai bună circulație a sângelui, o funcționare optimă a sistemelor cardiovascular și respirator, o activitate mai bună a sistemului imunitar și printr-un grad redus de stres. Nu are nici un sens să ne stabilim scopuri, dacă nu ne dorim să le și atingem și să ne bucurăm de satisfacțiile pe care ni le oferă!

4.Folosiți aptitudini sociale pozitive în relațiile cu ceilalți.

Alături de faptul de a fi conștienți de propriile sentimente, de autocontrol, de capacitatea de a stabili un scop și de empatie, este important să știm cum să ne purtăm eficient cu ceilalți. Pentru a comunica, nu este suficient să ne exprimăm clar, ci trebuie să știm cum să ascultăm și să oferim răspunsuri constructive; aceste aptitudini sunt importante atât pentru părinte, cât și pentru copil!

Famiiliile în care membrii acestora își împărtășesc punctele de vedere, discută despre sentimentele lor și fac legături între acestea și evenimentele petrecute sunt un suport pentru copiii lor. Când părinții creează o atmosferă și îi ajută pe copii să își rezolve problemele în loc să le ofere soluții pe tavă sau să ia toate deciziile în locul lor, sunt șanse mult mai mari ca micuții să își dezvolte simțul responsabilității! Atunci când părinții nu le impun copiilor anumite restricții, aceștia cred că părinților nu le pasă, părinții trebuie să fie niște adevărați adulți, adică să își asume responsabilități pentru binele și fericirea copiilor lor, bazate pe înțelepciune, experiențele și valorile proprii! Orice părinte trebuie să își impună anumite granițe care nu sunt negociabile, mai ales atunci când copiii „ies din tipare” specifice vârstei (adunatul jucăriilor, vizionare la televizor, jocuri pe calculator, jocuri în curte sau cu alți copii, vizita la alți copii acasă, etc..).

Un alt aspect al educației bazate pe inteligența emoțională îl reprezintă faptul că este necesar să înțelegem că membrii familiei trebuie să iasă din când în când din rutina zilnică și să se bucure de frumusețea lumii din jur. Membrii familiei trebuie să păstreze un simț al empatiei și al perspectivei celorlalți; nu trebuie să lasăm să treacă prea mult timp fără să știm ce fac ceilalți, ce simt despre ceea ce se petrece în viața lor, ce probleme, proiecte, termene au și ce scopuri și-au propus!

De multe ori, sub pretextul eficienței, părinții trebuie să reflecte asupra anumitor cazuri în care situația a fost „scăpată de sub control” sau a fost „foarte bine rezolvată”. Pentru a deveni părinți mai buni, putem să ne punem următoarele întrebări: Când sunt copiii mei în cea mai bună formă pentru ai putea aborda? Când mă comport eu cel mai bine ca părinte? Când se comportă copiii mei cel mai rău? Când mă port eu (în ce situații) cel mai rău ca și părinte? Răspunzând fiecare dintre noi la aceste întrebări cu siguranță vom găsi niște răspunsuri care ne vor face să privim lucrurile din altă perspectivă!

Bibliografie

Maurice J.Elias, Steven E.Tobias, Brian S.Friedlander, *Inteligența emoțională în educația copiilor*, traducere Andreea Lutic, Editura Curtea Veche, București, 2002

AGRESIVITATEA FIZICĂ ȘI VERBALĂ ÎN ȘCOALA GENERALĂ, STUDIUL DE CAZ AL ELEVILOR LICEULUI CU PROGRAM SPORTIV ALBA IULIA, CLASA A VIII-A

Prof. Oltean Sabina Larisa – Liceul Sportiv Alba Iulia

Expunerea temei

Violența fizică și cea verbală sunt două dintre cele mai des întâlnite tipuri de violență în școlile din Europa. Cultura adolescenților pare a fi centrată pe violență, fenomen la care au contribuit familia, școala, industria divertismentului și mass-media.

Agresivitatea este un comportament care urmărește lezarea, prejudicierea altor persoane. La baza comportamentului agresiv stă lipsa de educație, comunicarea dificilă dintre copil și părinte în mediul familial, dintre elev și profesor în cadrul școlii.

Există situații în care copilul este violent, datorită faptului că a avut un model parental de agresivitate, producându-se o stranie identitate cu acest model, pentru că violența a fost percepută de copil ca un semn al interesului părintelui față de el. Familia este primul „laborator” al formării personalității copilului, la care se va adăuga mai târziu contribuția școlii.

Tipurile de violență la care sunt expuși elevii și profesorii:

ELEVII

- violența emoțională, vulgaritatea de limbaj, dinspre elevii cu comportament indezirabil;
- violența fizică din partea colegilor mai mari sau mai puternici;
- critica și sancțiunile exagerate ce vin dinspre profesori, care nu-și cunosc suficient de bine elevii;
- violența stradală, escrocherii, șantaj din partea unor tineri fără ocupație, a găștilor de cartier, frustrarea datorată unor probleme de natură socio-economică;
- agresiunea părinților sau altor membrii ai familiei, ca metodă de rezolvare a nemulțumirii față de copil;
- stres provocat de părinții cicălitori, de cerințele prea mari față de copii în legătură cu performanțele lor școlare;

PROFESORI

- agresivitate non verbală, atitudini sfidătoare, limbaj vulgar din partea elevilor sau persoanelor din afara școlii;
- vestimentație provocatoare a partenerilor la procesul instructiv-educativ, etalarea opulenței familiei, violența emoțională;
- violența verbală, amenințări și chiar violența fizică din partea unor părinți;
- existența unor grupuri organizate care terorizează școala, pe unii profesori;
- suspiciuni, contestarea autorității, corectitudinii și competenței profesionale a unor cadre didactice de către elevi și părinți;
- ostilitatea în atitudini a elevilor;
- impolitețe, insulte, obrăznicie, nesupunere, amenințări, reproșuri din partea elevilor.

Pentru a putea preveni și combate violența este necesară:

- păstrarea calmului și autocontrolului, gândirea pozitivă;
- menținerea deschisă a căilor de comunicare, flexibilitate și perseverență;
- evitarea jignirilor, umilirilor, durității excesive și nemotivate;
- oferirea dragostei necondiționate;
- acordarea atenției depline pentru ca adolescentul să se simtă iubit, respectat, valoros, împlinirea nevoilor lui afective;

- canalizarea resurselor adolescentului spre activități sportive, de relaxare, activității plăcute, discuții cu o persoană matură;
- învățarea unor tehnici de respirație, de calmare și control;
- rezolvarea problemelor familiale;
- controlul mai strict al lecturilor, a programelor TV urmărite.

Motivații, scopuri și semnificații

Am ales această temă deoarece în activitatea instructiv educativă am putut observa o creștere alarmantă a tendințelor agresive atât verbale cât și fizice. Motivația este personală și socială. Prin această cercetare doresc înțelegerea aspectelor care generează această situație, descoperirea cauzelor și culegerea a cât mai multor informații, toate adunate oferind posibilitatea atenuării impactului agresivității asupra colectivului de elevi. Reducerea agresivității la nivelul grupului social - clasă de elevi de gimnaziu - va influența ulterior comportamentul în școală și în mediul social din care copilul provine: familie, grup de prieteni etc.

Această tematică este abordată tot mai des științific în literatura de specialitate, cât și în mijloacele mass-media care încearcă să tragă un semnal de alarmă și să sensibilizeze factorii de decizie pentru luarea cât mai grabnică a măsurilor de stopare a acestui fenomen care se manifestă „tot mai agresiv”.

Întrebări și obiectivele cercetării

Întrebările cercetării constituie elementul cel mai important al unui design. Formularea întrebărilor va urmări ca răspunsul primit să fie orientat către activitatea cercetării. Deciziile referitoare la toate celelalte aspecte ale designului cercetării sunt dependente de contribuția acestora la răspunsurile cerute de întrebările cercetării. Voi folosi în acest scop întrebări de tipul „ce ?” și „de ce?”, vizând astfel descrierea, descoperirea caracteristicilor și patternurilor precum și căutarea explicațiilor și înțelegerea problemei.

Întrebări generale (întrebarea de bază a cercetării):

* Care sunt cauzele care determină manifestarea agresivității în școală și cum poate fi combătută aceasta?

Întrebări specifice:

- * Ce tipuri de oameni sunt implicați?
- * Cum se manifestă tendințele agresive?
- * Ce impact au acestea asupra desfășurării procesului de învățământ?
- * Cum pot fi modificate aceste tendințe?
- * Ce stă la baza comportamentului agresiv?

Obiective:

- * Identificarea și descrierea tipurilor de oameni implicați;
- * Explorarea și înțelegerea cauzelor care generează agresivitate fizică și verbală în școala generală;
- * Stabilirea impactului social al fenomenului cercetat;

Obiectivele cercetării urmăresc redarea nefalsificată a realității, detașat de impresii subiective. Am încercat să definesc cât mai tehnic ceea ce intenționez să realizez.

Pentru a mă familiariza cu tema cercetată am studiat literatura de specialitate, cercetări științifice, statistici oficiale, rapoarte de cercetare, abordări și dezbateri.

Strategiile cercetării

Strategiile cercetării specifică ce anume intenționează cercetarea să realizeze, sunt logica investigației și se referă la etapele și algoritmul parcurs pentru a putea răspunde la întrebări.

Am urmat atât strategia inductivă „ce?” pentru stabilirea generalizărilor universale folosite pentru explicarea patternurilor, cât și strategia deductivă „de ce?” pentru testarea teoriilor, eliminându-le pe cele false și confirmându-le pe celelalte.

Concepte, teorii, ipoteze și modele.

Conceptele cheie sunt: agresivitate, vătămare fizică prin loviri, prejudiciere morală prin înjurături, bârfă, calomnie, producerea de daune materiale, sărăcie, teribilism specific vârstei, climat familial degradat, răsturnarea sistemelor de valori, modele de agresivitate răspândite prin mass-media. Cercetarea e abordată din perspectiva dascălului, a omului de la catedră, care are un rol covârșitor în combaterea agresivității.

Date fiind particularitățile temei propuse care au stat la baza alegerii strategiilor de cercetare, am folosit concepte, ipoteze și modele dezvoltate în teoriile agresivității și ale explorării socialului.

Sursele datelor, tipuri și forme

Este important de știut că în cercetarea calitativă nu se pleacă de la ipoteze, ci de la date concrete. Am folosit surse de date naturale, seminaturale și artefacte, obținute prin observarea directă a elevilor clasei a VIII-a din Liceul cu Program Sportiv, Alba Iulia în mediul școlar, în timpul orelor de curs, recreații. Am constatat de asemenea un randament scăzut la învățatură materializat prin note mici la disciplinele din aria curriculară și scăderea drastică a notelor la purtare. Suportul de date pe care am realizat designul cercetării îl reprezintă datele primare.

Forma datelor este atât calitativă, cât și cantitativă, reprezentate prin numere și cuvinte obținute în urma chestionării elevilor.

Pe lângă metoda interviului calitativ am apelat la colectarea datelor și informațiilor relevante, consultând fișele psihopedagogice ale elevilor, situațiile școlare, cataloagele.

Selecția surselor de date

Subiecții intervievați pentru a oferi sursele de date sunt elevii claselor a VIII-a din Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia. Voi lucra cu serii de caz prin eșantionare non-probabilistică întocmind o statistică deductivă.

Obținerea datelor se face prin interviu și completarea unui chestionar. Datele culese vor fi interpretate doar în cazul interviurilor care oferă date concrete și complete cu privire la problema abordată.

Colectarea datelor și timpul

Sursele datelor o dată stabilite, obiectivele riguros trasate, am trecut la colectarea datelor. Colectarea datelor reprezintă nucleul activității în cercetarea socială și se face gradual. Chestionarul o dată conceput a fost analizat temeinic pentru a mă asigura de calitatea datelor obținute. Voi opera cu date din interiorul situației, voi încerca să surprind percepțiile subiecților printr-un proces de participare empatică, de suspendare a prejudecăților și preconcepțiilor, de înțelegere a fenomenului studiat prin prisma „actorilor”.

Consider necesară pentru finalizarea studiului o perioadă de 4 luni, împărțită în următoarele etape:

- * Elaborarea design-ului cercetării (15 zile)
- * Colectarea datelor (40 zile)
- * Analiza datelor (50 zile)
- * Elaborarea raportului de cercetare (15 zile).

Timpul acordat colectării datelor și implicit al analizei a fost îndelungat, datorită faptului că subiecții fiind elevi de gimnaziu, timpul disponibil acordării unui interviu pentru care formularea răspunsurilor necesită un timp de gândire a fost limitat.

Reducerea datelor și analiza

Nu am lucrat cu toate datele obținute. Analiza datelor este făcută după un număr de interviuri realizate. Examinând datele, identificând temele și conceptele care descriu lumea

intervievaților, am decis părțile care trebuie să fie examinate în detaliu, eliminându-le pe celelalte.

Bibliografie:

1. Adrian Ibiș, Influența agenților de socializare supra comportamentelor predelincente ale elevilor, Editura Panasofia, București, 2001
2. Adina Chelcea, Psihoteste – Cunoașterea de sine și a celorlalți, Editura Științifică și tehnică, București, 1997
3. Mielu Zlate – Psihologia vieții cotidiene, Editura Polirom, Iași, 1997

ANEXĂ**PROPUNERE DE GHID DE INTERVIU**

Bună ziua! Sunt Oltean Larisa, profesoară de limba română la Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia și aș vrea să îmi acorzi puțin timp pentru a răspunde unor întrebări care m-ar ajuta în cercetarea pe care o întreprind. Te informez că tot ceea ce vom discuta va fi tratat cu confidențialitate și discreție totală și te asigur că nimeni nu va avea acces la aceste informații.

Voi începe prin a te ruga să îmi spui câteva aspecte generale legate de viața ta.

1. Te rog să realizezi o scurtă descriere a propriei persoane și a mediului apropiat.

Sugestii cheie:

- * Ce calități și defecte consideri că ai?
- * Care este mediul social și familial din care provii?
- * Care este atitudinea față de persoana ta și față de ceilalți?
- * Ce poți spune despre modul în care familia ta face față cheltuielilor pe care le necesită școala?

2. Ce forme de agresivitate fizică și verbală întâlnești ?

Sugestii cheie:

- * Care sunt factorii care influențează aceste stări?
- * Care sunt formele de agresivitate pe care le întâlnești în familie?
- * Ce consideri că este agresiv în comportamentul profesorilor?
- * În cercul tău de prieteni, cum se manifestă agresivitatea?

3. Care crezi că sunt condițiile și factorii care favorizează apariția manifestărilor agresive?

Sugestii cheie:

- * Când greșești ți-e teama că vei fi pedepsit de părinți sau de profesori?
- * Când ești furios sau ostil cum te manifesti?
- * Consideri că drepturile tale sunt mai importante decât ale altora?
- * Consideri că tu ai întotdeauna dreptate?
- * Crezi că cei din jurul tău (părinți, profesori, colegi) sunt adesea nedreți cu tine?

4. Ce ne poți spune despre felul în care îți manifesti agresivitatea?

Sugestii cheie:

- * Rezolvi problemele prin violență?
- * Consideri bârfa, calomnia, înjurăturile ca fiind agresive?
- * Spectacolul unor violențe din mediul înconjurător îți stimulează propria agresivitate?
- * Devii agresiv atunci când încerci să-ți impui punctul de vedere?
- * Ce părere ai despre expresia „bătaia e ruptă din rai”?

5. Care consideri că este rolul școlii în combaterea agresivității?

Sugestii cheie:

- * Crezi că prin temele abordate în cadrul orelor de dirigenție se poate combate agresivitatea?
- * Nivelul educațional influențează pozitiv ameliorarea acestui comportament?
- * Care crezi că este importanța colaborării dintre școală și familie în acest sens?

6. Discuția noastră a început cu prezentarea unor aspecte personale din viața ta, pe care am să te rog acum să le detaliezi.

- * Numele și prenumele
- * Data nașterii
- * Ocupația tatălui în acest moment
- * Ocupația mamei în acest moment
- * Mărimea familiei
- câți frați și / sau surori ai?

ÎȚI MULȚUMESC!

Bibliografie:

4. Adrian Ibiș, Influența agenților de socializare supra comportamentelor predelincente ale elevilor, Editura Panasofia, București, 2001
5. Adina Chelcea, Psihoteste – Cunoașterea de sine și a celorlalți, Editura Științifică și tehnică, București, 1997
6. Mielu Zlate – Psihologia vieții cotidiene, Editura Polirom, Iași, 1997

SERBĂRILE ȘCOLARE - MODALITĂȚI DE PETRECERE A TIMPULUI LIBER

Prof. înv. primar Gligor Dana, Școala Gimnazială Vidra

O bună reușită a individului în viață depinde și de modul cum își organizează timpul, cum găsește mijloace care să conducă la scăderea timpului necesar lucrului în favoarea timpului liber aflat la dispoziția sa.

Educația pentru timpul liber face parte din „noua educație” care se află la baza educației tuturor statelor europene interesate de tânăra generație, de modul cum își petrece timpul liber aceasta, cum valorifică cunoștințele, tradițiile și obiceiurile și cum le păstrează pentru a le putea transmite mai departe.

Valoarea acestor activități este mare atât din punct de vedere instructiv, cât și educativ. Timpul liber al elevilor cuprinde activități gospodărești cu durate diferite, la unii chiar lipsind, iar aceștia nu au unde să-și formeze deprinderile de muncă, ordine și curățenie, lecturi extrașcolare, activități recreative, activități cultural-educative, de relaxare, divertisment și recreare. Cu trecerea timpului, copilul începe să-și formeze sentimentul de responsabilitate, pentru sarcinile școlare pe care le are de îndeplinit, iar jocul, ca formă principală de petrecere a timpului liber, este înlocuit treptat cu alte activități cu conținut intelectual mai bogat, cum ar fi: lectura cărților, frecventarea unor spectacole specifice vârstei, vizionarea unor filme la TV sau la cinematograful, excursii, vizite, vizionare unor programe preferate la TV, audierea programelor radio, jocuri pe calculator, serbări școlare organizate cu diverse prilejuri, întreceri sportive, întâlniri cu artiști, scriitori, muzicieni, veterani ai comunității care le pot răspunde la diverse întrebări sau îi pot influența în luarea unor decizii.

Importantă poate fi echilibrarea formelor de petrecere a timpului liber și se impune urmărirea atentă a elevilor de către familie și de către școală în vederea prevenirii abaterilor de la normele de conduită morală, a oboselii fizice și psihice a elevilor.

Serbările școlare au fost și rămân peste vremuri prilej de bucurie sufletească, prilej de manifestare inedită și nestingherită a valențelor native ale copiilor în fața părinților, admiratorilor emoționați, gata de a oferi aplauze și zâmbete, flori sau lacrimi de recunoștință.

Învățătorul trebuie să acorde mare atenție alegerii textelor literare pentru serbările școlare. Aceste texte literare nu sunt simple texte, ele trebuie să fie potrivite specificului serbării (montajului literar, șezătorii literare, jocului literar, dramatizării și chiar vârstei copilului), conținutul lor să aibă suport educativ, afectiv, dar și de amuzament. Aceste serbări constituie nu numai o activitate artistică ci și o formă de cunoaștere a cât mai multe opere literare sau de a pătrunde cât mai adânc în cele abia cunoscute.

Dramatizările, jocurile de rol practicate de cei care stăpânesc bine conținutul operei respective, prezintă un îndemn la formarea deprinderilor de citire conștientă și expresivă, un îndemn la memorarea vorbelor unor persoane (rolul). Copiii vor interpreta bine rolurile atunci când înțeleg mesajul transmis de autor trecându-l prin filtrul minții și comparându-l cu situațiile de viață cunoscute.

Prin dramatizarea textelor literare, prin participarea micilor artiști la acțiune, se valorifică din plin valențele artistico-estetice ale textelor literare. Se pune accent pe dezvoltarea percepțiilor artistice, pe formarea percepțiilor artistice, pe formarea gustului estetic, pe cultivarea unor aptitudini emoționale pozitive față de operele dramatizate. Elevii sunt puși în situația să aleagă modelul de comportare din rândul personajelor pe care le interpretează.

Personajele pot fi purtătoarele unor însușiri alese pe care vrem să le cultivăm la copii încă din primii ani de școală (de fapt noi suntem continuatorii muncii din grădiniță). Prin interpretarea unor roluri, elevii sunt impresionați atât ei, dar caută să transmită această emoție și celor din jur. Isprăvile eroilor interpretați se identifică afectiv cu viața „actorilor”. Sunt personaje care se impun prin fapte și realizări deosebite, alte personaje care sunt mai puțin reliefate, sunt personaje pozitive și personaje negative - lucru care face ca atunci când se distribuie rolurile, elevii să ceară sau chiar să solicite interpretarea de roluri pozitive.

Trebuie să-i determinăm pe elevi să înțeleagă că trăsăturile personajelor pozitive, care înving, se afirmă, devin respectate și îndrăgite, pot fi dobândite de oricine prin muncă, prin respectarea în toate împrejurările a unor reguli de comportare.

Prin lecturarea textelor pe care le vor interpreta, elevii vor fi conduși spre a-și forma și dezvolta: „capacitatea de a surprinde, de a descoperi conținuturi și forme ale realității exprimate într-o multitudine de modalități de expresie, de a asocia unele cu altele, ceea ce le permite să-și extindă astfel aria cunoașterii, de la concret la abstract, la prezentare și fantezie....astfel se cultivă interesul pentru cunoaștere, capacitatea de selecție, de asociere, în vederea înțelegerii multiplelor semnificații ale realității” (Metodica predării limbii române).

Repetițiile, în vederea reușitei serbărilor, generează bună dispoziție, implicarea tuturor în reușită, disciplină și seriozitate. În timpul spectacolelor, contactul cu publicul trezește în sufletul copiilor dorința de a fi cei mai buni de a-și stăpâni timiditatea, de a trăi bucuria reușitei, de a se prezenta și mai bine cu alte ocazii. Copiii se simt extraordinar când reușesc să trezească în sufletele spectatorilor emoții, bucurii de neuitat, când din sală izbucnesc aplauzele la scenă deschisă.

Serbările școlare valorifică și dezvoltă interesele și aptitudinile elevilor care își pot manifesta spiritul de inițiativă, dau speranțe, siguranță tuturor părinților. Tot serbările școlare prezintă marele avantaj de a favoriza valorificarea și dezvoltarea experiențelor copilului, într-un climat nou, stimulat, în care are libertatea să-și exprime impresiile și trăirile, pe baza căutărilor și eforturilor personale.

Recitarea poeziilor oferă copiilor posibilitatea de a-si exprima sentimentele și gândurile în legătura cu mesajul poeziei, stimulează și memoria, dau curaj și încredere micilor artiști. Elevii depistează cu ușurință operele literare din care fac parte fragmentele din montaj, vor recunoaște personajele după însușirile sau faptele lor.

Serbările școlare contribuie la stimularea interesului pentru lectura particulară care constituie o activitate fundamentală pentru întreținerea conduitei intelectuale, îmbogățirea cunoștințelor și a limbajului, pentru cunoașterea indirectă a diferitelor universuri.

Iubirea pentru lectură se formează în mod sistematic, cu multă răbdare și îndemânare. Cititul cărților devine o formă utilă de petrecere a timpului liber și un prilej de fascinație. În decursul anilor, elevii vor ajunge și la etapa superioară în care lectura să le satisfacă interesul, curiozitatea, să-și formeze trăsături de voință și caracter. Serbarea rămâne un eveniment de seamă în viața copilului dar și al școlii, ea reprezintă un nesecat izvor de bucurii și satisfacții prin care păstrează, ca într-o ladă de zestre, comori ale folclorului nostru.

Bibliografie:

1. Șerdean I.- *Metodica predării limbii și literaturii la clasele I- IV*, București, E.D.P., 1993, Învățământ primar Nr.2-3/2003
2. Maria Dornescu, Ioan Scurtu - *Serbări școlare*, Ed. Optima, Iași, 2004

ROLUL ȘCOLII ÎN ÎNȚIEREA PARTENERIATELOR

Prof. Danciu Mirela Florina, Liceul Tehnologic Sebeș

Școala și comunitatea sunt două aspecte care i-a preocupat în egală măsură pe pedagogi, sociologi, psihologi, filozofi, antropologi, fiecare încercând să surprindă aspectele ce contribuie la mecanismele de funcționare ale acestora. Asistăm astăzi la dezvoltarea unui adevărat curent social care are în centrul său comunitatea și dezvoltarea sa.

Școala este una din instituțiile centrale ale comunității, are roluri specifice dar nu poate funcționa și nu se poate dezvolta fără a ține cont de specificul comunității în care funcționează.

Noțiunea de parteneriat are un câmp semantic vast. Din punct de vedere juridic, parteneriatul se definește ca o înțelegere legală în care partenerii definesc împreună scopul general al parteneriatului. Din punctul de vedere al beneficiilor pe care le aduce, parteneriatul poate fi definit ca o modalitate eficientă în realizarea reformei managementului fie prin schimbarea practicilor manageriale, fie prin schimbarea modului în care sunt abordate problemele publice, astfel încât soluționarea lor să devină fezabilă prin parteneriat.

Parteneriatul poate fi o soluție pentru alocarea și folosirea resurselor locale la nivel comunitar, pentru atragerea altor resurse externe pentru rezolvarea problemelor comunitare. Ideea de parteneriat între școală și comunitate trebuie să se bazeze pe principiul complementarității serviciilor sociale oferite de către diversele organizații care activează în comunitate. Construirea parteneriatului este un proces deliberat ce implică aptitudini specifice, strategii și cunoștințe pe care părțile implicate trebuie să le cunoască și să le folosească. Succesul parteneriatului școală – comunitate locală este bazat pe legătura permanentă, constantă între agenții comunitari și reprezentanții școlii. Se realizează astfel un echilibru între schimbare și continuitate, între specific și global, între împlinirea individuală și exigențele de ordin social.

Școala ca și organizație, pentru a-și atinge obiectivele, are nevoie de un sistem managerial adecvat definit prin funcții specifice: proiectare, decizie, organizare, coordonare, evaluare etc. Managementul școlii trebuie să asigure funcționarea și dezvoltarea școlii ca

sistem deschis, aflat în relație permanentă cu mediul său exterior, cu comunitatea în care funcționează și nu numai. Pentru a-și realiza obiectivele propuse școala este nevoită să atragă, aloce, folosească o gamă diversă de resurse: materiale, financiare, umane, informaționale și de timp.

Partenerii reali ai școlii, din comunitate, sunt: familia, instituțiile autorităților locale, instituții de cultură, poliția, unitățile sanitare, biserica, ONG-uri etc.

În ceea ce privește relația dintre familie și școală cele mai frecvente forme de organizare a acestei relații sunt: *ședințele cu părinții, discuții individuale între cadrele didactice și părinți, organizarea unor întâlniri cu părinții, implicarea părinților în manifestări culturale ale școlii și activități recreative, voluntariatul, asociațiile de părinți.*

Parteneriatul școală – familie poate lua forma unor servicii dezvoltate de către școală și de care familiile elevilor să beneficieze. Acestea pot fi organizate exclusiv de către școală sau în parteneriat cu alte organizații/instituții. Aceste servicii pot fi: centre de consiliere, centre de sănătate, de practicare a diverselor sporturi, centre pentru supravegherea copiilor la teme după orele de curs (after-school). Oferta de servicii pentru familii prin intermediul școlii reprezintă o strategie de întărire a relațiilor școală familie. Părinții capătă încredere în școală, instituție care devine mai transparentă și mai apropiată de nevoile comunității. Un punct câștigat este coerența serviciilor, părinții nu mai sunt nevoiți să caute prin mijloace proprii să beneficieze de diverse servicii, ei le găsesc în școală. Școala ca furnizor de servicii complexe va face trecerea de la educația instituțională, cu accent pe instituție (care are un program, curriculum la care elevii trebuie să se adapteze) la școala centrată pe elev, pe nevoile acestuia și pe ale comunității.

Analizând responsabilitățile principalilor reprezentanți ai colectivității locale – primarul și consiliul local, observăm că aceștia sunt răspunzători de asigurarea unui climat de ordine și liniște pe raza localității pe care o reprezintă, sunt cei care supervisează funcționarea serviciilor specializate destinate cetățenilor, gestionează fondurile la nivel local, sunt răspunzători de patrimoniul local etc. În **parteneriatul școală – autorități publice locale** este de discutat și relația dintre reprezentanții autorităților și școlile de pe raza acestora de acțiune. Mai ales în orașe, autoritățile locale au în administrare și trebuie să stabilească legături cu mai multe școli. Se știe că, acestea au nevoi diferite (de amenajare, de salubritate, de întreținere curentă), sunt frecventate de populație școlară diferită, din medii sociale diferite, cu nevoi sociale diferite. Inițiativa parteneriatului, deschiderea unor canale de comunicare între reprezentanții școlii și ai autorităților locale sunt de cele mai multe ori abordate de către școli. Se constată o situație bună în școlile care și-au formulat direcții clare de dezvoltare, ai căror reprezentanți (directori, cadre didactice) au luat inițiative de comunicare, de inițiere de parteneriate. Resursele sunt astfel orientate spre cei care își știu nevoile și își promovează interesele. Școlile, aflate în concurență pentru furnizarea de servicii educaționale de calitate, pentru a-și atrage elevi vor fi nevoite, din ce în ce mai mult să dezvolte relații de colaborare cu autoritățile, cu părinții, cu organizațiile neguvernamentale, cu unitățile medicale și alte entități reprezentative de la nivel local.

Prin intermediul colaborării dintre autoritățile centrale, județene și locale cu școala putem obține sprijin pentru:

- realizarea demersurilor pentru participarea copiilor la învățământul preșcolar și învățământul obligatoriu;
- dezvoltarea unor programe de educație pentru părinții tineri;
- organizarea unor cursuri de pregătire pentru copiii ce nu pot răspunde cerințelor programei naționale și celor care au abandonat școala, în vederea reintegrării lor școlare;
- organizarea și dezvoltarea unor posibilități adecvate de petrecere a timpului liber și odihnă;

- realizarea sau inițierea demersurilor necesare pentru prevenirea abandonului școlar din motive economice.

În comunitate, Poliția reprezintă o instituție de referință pentru locuitorii săi. Rolurile Poliției în domeniul educațional pot fi împărțite în două mari categorii: de *prevenție*, de *intervenție în situații speciale*. **Parteneriatul dintre școală și poliție** are la bază îndeplinirea obiectivelor comune. În comunități, întâlnim practici ale parteneriatului diferite de la o școală la alta. În esență, domeniile în care întâlnim parteneriatul școală – poliție sunt următoarele:

- asigurarea integrității personale a elevilor, cadrelor didactice, a locuitorilor comunității în general;
- prevenirea delincvenței juvenile și a criminalității, a violenței în familie, stradale, în cadrul școlii, a consumului, a traficului de droguri, a traficului de persoane, a exploatarei prin muncă a copiilor, a cerșetoriei;
- educația rutieră;
- promovarea respectului față de lege, a drepturilor omului, a unui comportament civilizat în societate;
- promovarea imaginii pozitive a poliției în comunitate și creșterea încrederii în instituție;
- menținerea ordinii și liniștii publice în unitățile de învățământ, în afara acestora (perimetrul școlii, traseul de la școală – acasă al elevilor), în comunitate;
- realizarea / proiectarea unor programe/proiecte de parteneriat;
- recrutarea viitoarelor cadre ale instituției.

Școala prin reprezentanții săi, cadre didactice, elevi, personal administrativ trebuie să identifice problemele de comportament ale elevilor, să colaboreze cu poliția în cazul copiilor infractori sau potențial infractori. Desigur, nu numai școala și poliția trebuie să se implice în aceste situații, se impune o colaborare cu reprezentanții serviciilor sociale, cu asistenții sociali, cu familia elevilor.

Parteneriatul școală – unități sanitare poate fi analizat din prisma acestor responsabilități comunitare pe care unitățile sanitare le au.

Unitățile sanitare asigură populației asistență medicală, curativă și profilactică în sectorul public și privat prin: spitale și ambulatorii de spital și de specialitate, dispensare medicale, policlinici, centre de sănătate, sanatorii TBC, centre de diagnostic și tratament, ambulatorii de spital și specialitate, preventorii, cabinete medicale de familie, cabinete stomatologice, laboratoare medicale, de tehnică dentară, cabinete medicale de specialitate, cabinete medicale școlare/ studențești, laboratoare medicale, creșe, farmacii și puncte farmaceutice, depozite farmaceutice, unități medico-sociale, centre de diagnostic și tratament, de specialitate, centre de transfuzie sanguină, sanatorii, preventorii etc. Rolul unităților sanitare este în principal acela de a asigura sănătatea populației.

Temele care pot fi abordate în programele educative pot fi multiple: igiena personală, a locuinței, a spațiului școlii, a mediului înconjurător, acordarea de prim ajutor în cazuri de urgență, educație sexuală și de sănătatea reproducerii, educația pentru prevenirea consumului de droguri, alcool, tutun, educația pentru prevenirea îmbolnăvirilor și a accidentelor, educația pentru practicarea sporturilor, educația pentru organizarea timpului liber (timp de joacă adecvat, timp pentru sport, timp alocat televizorului și calculatorului etc.), educație pentru consum alimentar sănătos etc.

Una dintre instituțiile cu un mare rol comunitar este biserica. Școala și biserica au colaborat încă din cele mai vechi timpuri. Biserica a fost cea care a înființat primele școli. Biserica a avut un rol important în constituirea instituțiilor destinate învățământului, dar și în promovarea educației de tip moral – religios.

Cele mai frecvente manifestări ale parteneriatului le întâlnim în:

- organizarea unor manifestări culturale artistice comune (serbări, expoziții, spectacole etc.) cu ocazia marilor sărbători creștine: Crăciun, Paști, Florii, Ziua eroilor neamului etc.;

- participarea reprezentanților bisericii la manifestări organizate de către școală: deschiderea/închiderea anului școlar, sfințirea lăcașului școlii, lectorate cu părinții, întâlniri ale reprezentanților bisericii cu elevii;
- organizarea de excursii, pelerinaje la diverse așezăminte bisericești (mănăstiri, schituri);
- participarea reprezentanților bisericii la campanii destinate eradicării: violenței, comportamentelor deviate în rândul elevilor, traficului de copii etc.

În cazul parteneriatului dintre școală și agenții economici plecăm de la premisa că implicarea comunității largi (părinții, elevii, patronate, sindicate, autorități publice locale, sectorul non-profit, asociațiile profesionale) în mecanismele decizionale și de consultare ale școlii vor conduce la democratizarea sistemului educațional. Implicarea cât mai multor factori aduce inovația și diversificarea ofertei educaționale și responsabilizarea celor implicați. În ce privește **parteneriatul școală – agenți economici** acesta are efecte pe termen lung, în funcție de forma pe care o îmbracă astfel: o mai bună corelație dintre oferta și cererea pe piața muncii (corelarea rețelei școlare: structurată pe filiere, profiluri, specializări și calificări profesionale în funcție de nevoile educaționale locale și naționale), integrarea socială prin diferențiere a absolvenților, în funcție de competențe și opțiuni, transmiterea unor valori precum responsabilitatea, respectul pentru muncă și valorile produse de către aceasta.

Concret, școala și agenții economici pot colabora prin:

- asigurarea de spații și dotări necesare efectuării practicii în cadrul unităților economice, acest lucru ducând la formarea deprinderilor profesionale ale elevilor;
- angajarea absolvenților; sunt agenți economici care, selectează absolvenți în vederea angajării, unii chiar acordând burse elevilor cu rezultate bune condiționând acordarea bursei de angajarea la agentul economic respectiv după terminarea studiilor;
- organizarea de stagii de învățare, de întâlniri cu persoane din structura de management a companiilor, modele de succes profesional;
- organizarea și desfășurarea de programe de formare continuă pentru angajați în școli sau pentru cadre didactice în unități economice;
- realizarea, în parteneriat, a unor planuri de dezvoltare a resurselor umane;
- organizarea unor târguri ale firmelor de exercițiu, târguri de locuri de muncă pentru absolvenți;
- furnizarea unor servicii de informare, orientare și consiliere pentru carieră elevilor.

Școala este o instituție care funcționează într-o comunitate, la intersecția dintre o multitudine de alte organizații. Influențele acestora pot fi unele directe sau indirecte asupra școlii. Unele dintre organizațiile care-și manifestă cel mai activ influența asupra școlilor sunt organizațiile neguvernamentale. **Parteneriatul dintre instituțiile de învățământ și organizațiile neguvernamentale** poate fi analizat pe axa public – privat în oferirea de servicii sociale. Educația poate fi considerat un serviciu social de interes general, la fel cum școala poate fi considerată o organizație publică.

Influența organizațiilor neguvernamentale asupra școlilor se manifestă pe mai multe planuri:

- *inițierea unor noi forme de organizare a activităților educative*: centre de zi pentru copiii cu dizabilități cu servicii integrate (educație, socializare, recuperare), centre after school (pentru copiii ai căror părinți sunt la muncă, provin din familii sărace etc.). Aici sunt organizate activități educative, sportive și de recreere, clase integrate (copii fără dizabilități împreună cu copii cu dizabilități) etc.;
- *influențe asupra curriculumului*;
- *profesionalizarea și/sau perfecționarea cadrelor didactice*;
- *implicarea cadrelor didactice / elevilor / părinților / reprezentanților organizațiilor neguvernamentale în diverse activități*;
- *realizarea unor studii, asimilarea rezultatelor în practicile / politicile educaționale*;
- *influențe asupra politicilor educaționale*;

- contribuții la îmbunătățirea condițiilor din școli;
- promovarea unor modele de activități/proiecte/programe educaționale inovatoare.

Școala, alături de alte instituții care funcționează în comunitate este direct influențată de nivelul de dezvoltare comunitară. În esență dezvoltarea comunității vizează evoluția acesteia, un proces de intervenție complexă, planificată, care are ca scop creșterea capacității comunității de a-și pune în practică propria viziune de dezvoltare. Dacă școala are inițiativa organizării unor forme de parteneriat relevante pentru comunitate atunci, este posibil ca diverși parteneri să se alăture activităților inițiate de către școală.

BIBLIOGRAFIE:

1. BAUMAN, Zigmunt . *Comunitatea Căutarea siguranței într-o lume nesigură*. București: Editura Antet, 2001
2. BĂRAN, PESCARU, Adina . *Parteneriat în educație Familie – școală – comunitate*. București: Editura Aramis Print, 2004
3. IOSIFESCU, Șerban (coord.). *Management educațional pentru instituțiile de învățământ*. București : ISE - MEC, 2005

STILUL DE ÎNVĂȚARE

Înv. Stan Adela, Școala Gimnazială Poiana Vadului

Stimularea motivației elevului este o artă care ține de măiestria și harul didactic al profesorului. O activitate didactică cu adevărat motivantă trebuie să-i implice pe elevi în mod activ și să le capteze interesul. Cadrul didactic trebuie să stârnească curiozitatea elevilor prin elemente de noutate, prin crearea unor conflicte cognitive, prin utilizarea studiului de caz ori prin antrenarea elevilor în realizarea unor proiecte de echipă.

Stilul de învățare indică preferința elevului pentru mediul concret de învățare în clasă, modul în care dorește să studieze, respectiv: preferința pentru lucrul în echipă sau studiul individual, preferința pentru situații nestructurate sau pentru situații structurate, preferința pentru o anumită modalitate perceptivă etc. Este un concept pe care cercetătorii îl utilizează pentru a evidenția atât regularitățile în conduita celui care învață, cât și diferențele individuale în învățare. Stilul de învățare nu privilegiază conduitele cognitive dezvoltate de un elev în raport cu sarcina de învățare, ci face trimitere și la caracteristicile de personalitate ale elevului. El poate fi considerat o interfață între cogniție și personalitate.

Grasha și Riechman diferențiază șase stiluri de învățare.

Stilul participativ se caracterizează prin dorința de a învăța și prin reacția pozitivă la ideea de a realiza cu ceilalți ceea ce se cere în clasă. *Stilul nonparticipativ* se caracterizează prin lipsa dorinței de a învăța și prin absența participării. *Stilul cooperant* se caracterizează prin dorința de participare, de împărtășire, prin plăcerea de a interacționa cu ceilalți. *Stilul competitiv* se caracterizează prin dorința de întrecere, de a fi cel mai bun și de a câștiga. *Stilul autonom* se caracterizează prin gândire independentă, încredere în sine, prin capacitatea de a-și structura singur munca. *Stilul dependent* se caracterizează prin nevoia de profesor ca sursă de informație și de structurare a sarcinilor de învățare, dar și prin absența curiozității intelectuale.

Barbe, Swassing și Milone (1979, 1988) fac distincția între trei stiluri de învățare: stilul vizual, stilul auditiv și stilul kinestezic. *Stilul vizual* se caracterizează prin faptul că elevul preferă să învețe pe bază de ilustrații, hărți, imagini, diagrame; este important să vadă textul scris pentru că are o mai bună memorie vizuală. *Stilul auditiv* se caracterizează prin faptul că elevul învață mai bine prin audierea unui discurs sau a explicațiilor celorlalți. *Stilul*

chinestezic se caracterizează prin preferința pentru activități în care sunt posibile experimentele, desfășurarea activităților practice, implicarea fizică în activitatea de învățare.

Potrivit teoriei lui David A. Kolb (1984) care susține că o persoană învață, în principal, prin descoperire și experiență și că învățarea este un demers ciclic ce comportă patru faze: experiența concretă, observația reflexivă, conceptualizarea abstractă și experimentarea activă. Toate experiențele de învățare ale individului se organizează de-a lungul acestui ciclu. Într-o primă etapă, persoana aflată în situația de învățare trăiește ea însăși o experiență care este faza experimentării concrete. În etapa următoare se fac observații asupra experienței și se reflectează asupra semnificației acesteia. Această etapă conduce la formularea de concepte și de generalizări care integrează observațiile și reflecțiile, iar, în ultima etapă, are loc experimentarea activă în care subiectul verifică, în noi situații concrete, ipotezele generate. Kolb propune patru stiluri de învățare: *stilul divergent* (concret-reflexiv), *stilul convergent* (abstract-activ), *stilul asimilator* (reflexiv-abstract), *stilul acomodativ* (concret-activ). Stilul divergent se caracterizează prin preferința de a învăța plecând de la experiențe noi, care solicită imaginația, dar care presupun și reflecție, analiza situațiilor din mai multe puncte de vedere. Individul caracterizat de acest stil este interesat de persoane și de situații și are nevoie să interacționeze cu ceilalți. Stilul convergent se caracterizează prin căutarea aplicațiilor practice ale conceptelor și teoriilor și prin preferința de a învăța în cadrul unor activități în care există legături între cunoștințe și viața reală. Stilul asimilator se distinge prin marea sa capacitate de a concepe modele teoretice, prin nevoia de a integra informațiile într-un cadru conceptual, într-o structură și prin preferința de a învăța plecând de la căutarea unor informații și integrarea lor concisă și logică. Stilul acomodativ se distinge prin preferința pentru situații care necesită luarea rapidă a unor decizii și o adaptare la circumstanțe. Cei care adoptă acest stil tind să rezolve problemele în mod intuitiv alegând mijloacele cele mai potrivite care le permit să pună în practică ceea ce învață. Formarea unui stil de învățare performant, adecvat particularităților elevului, reprezintă una dintre condițiile de bază ale asigurării succesului și randamentului școlar și constituie principalul fundament al autoeducației înțeleasă ca activitate autonomă de instruire și formare permanentă. În învățământul primar solicitările cognitive sunt variate și se utilizează modalitățile: vizual, auditiv, chinestezic/practic. David Kolb consideră că este preferabil să înveți parcurgând un ciclu ce-ți permite să experimentezi toate cele patru moduri de învățare, dacă vrei să înțelegi mai bine un subiect.

Bibliografie:

Cucoș Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, 2002

Stan Cristian, *Teoria educației – Actualitate și perspective*, Editura Presa Universitară Clujeană, 2001

Sălăvăștru Dorina, *Psihologia educației*, Editura Polirom, 2004

PROIECT DE DIAGNOZĂ ORGANIZAȚIONALĂ

Prof. Traxler Ionela Ileana, Școala Gimnazială „Ion Agârbiceanu”, Alba Iulia

“Nu trebuie pierdut din vedere nici un anumit motiv pragmatic, și anume faptul ca munca in echipa (sau in grup) este favorabila atât pentru organizație, cat si pentru individ”-

Zlate, Mielu, Tratat de psihologie organizational-managerială, Ed. "Polirom", Iasi, 2004, pag. 402

I. Diagnoza organizațională-perspective teoretice

Psihosociologia Organizațională reprezintă studiul personalității și interacțiunilor membrilor unei organizații în dubla lor calitate de actori psihosociali și organizaționali. Aceasta studiază relațiile interpersonale care se stabilesc între membrii organizației (șefi, subordonați).

Organizațiile sunt spații sociale complexe în interiorul cărora se desfășoară procese de muncă și procese psihosociale între indivizi.

Caracteristici ale organizațiilor:

- organizația este întotdeauna specializată, are o misiune căreia îi sunt asociate anumite obiective;
- diferențierea misiunilor se asociază cu specializarea „tehnică”;
- este o structură de interacțiuni reglementate de reguli formale și informale ce generează acțiuni colective centrate pe scopurile propuse;
- se concentrează pe efort de grup.

Obiectivele organizației:

- rezolvarea sarcinilor, misiunilor specifice;
- crearea unui climat de muncă adecvat, care să capaciteze angajații;
- crearea unei imagini, unui prestigiu, organizației la nivelul societății.

Ca manager al unei organizații, dorești să fii mereu la curent cu ceea ce se întâmplă în organizația ta, să ai o imagine reală a situației existente. Te confrunți zilnic cu o varietate de probleme și obstacole, atât interne cât și externe. Încerci deseori să găsești răspunsul la întrebări de genul:

- De ce angajații nu se mai implică atât de mult în munca pe care o fac?
- De ce au scăzut performanțele lor?
- De ce a crescut numărul beneficiarilor nemulțumiți? etc.

De aceea managerii moderni investesc astăzi din ce în ce mai mult timp și energie în înțelegerea cât mai corectă a organizației pe care o conduc.

Utilitatea acestei înțelegeri este eminamente predictivă, ea se circumscrie nevoilor de schimbare, de reconstrucție, sau de reacție rapidă și corectă la stimulii mediului extra-organizaționali. O cunoaștere empirică a organizației-țintă nu este nici pe departe suficientă. Este nevoie de mult mai mult, este nevoie de o cunoaștere științifică, completă și mai ales corectă, *validă*, a situației exacte în care se găsește organizația-țintă în momentul respectiv. Acest efort evaluativ și descriptiv este numit *diagnoză organizațională*.

Ca să obținem imaginea reală a organizației pe care o conducem, trebuie să apelăm la metode științifice și profesionale, cum ar fi: interviuri cu persoanele cheie ale organizației, chestionare aplicate tuturor angajaților, analiza SWOT a organizației prin care conturăm împreună cu membrii ei, punctele forte și punctele slabe ale organizației.

Diagnoza organizațională este un demers analitic, realizat cu metodele științelor comportamentale, ce tinde la realizarea unei imagini cât mai clare a realității unei organizații. Astfel, diagnoza organizațională este procesul de înțelegere a modului în care organizația funcționează în momentul de față, oferind, în același timp, informația necesară proiectării intervențiilor destinate schimbării și dezvoltării organizaționale (Beer, 1985).

De cele mai multe ori, diagnoza este cerută de manageri doar în momentul în care sunt observate probleme sau crize la nivelul organizației pe care o conduc. Din acest motiv, diagnoza este privită de multe ori exclusiv dinspre latura rezolvării de probleme, ca fiind procesul de evaluare a funcționării organizației, departamentului sau postului de muncă în vederea descoperirii surselor problemelor și a formulării măsurilor de îmbunătățire (Kotter, 1978).

Diagnoza implică colectarea unor informații pertinente și mai ales obiective despre operațiile curente, analizarea acestor date, extragerea concluziilor în vederea unor potențiale schimbări și îmbunătățiri. Principiul fundamental al unei diagnoze organizaționale este acela

al caracterului ei științific. Toate fazele unei diagnoze sunt bazate pe dezideratul cunoașterii științifice a mecanismelor de funcționare ale unei organizații.

Plecând de la modelele bazale ale diagnozei, până la metodologia de culegere brută, la activitățile de prelucrare primară a acestor date, la elaboratele modele statistice de validare, la ecuațiile complexe de extrapolare și de predicție a impactului unei anumite schimbări, toate fazele demersului diagnostic sunt bazate pe filonul științificității.

Ținta primordială a fiecărui demers diagnostic o constituie informațiile despre realitățile *psihologice* din organizație (Lundberg, 1989; Porras & Robertson, 1992). Aceste realități sunt constructe speculative și segmente de realitate subiectivă care, conform teoriilor moderne ale managementului, stau la baza disfuncțiilor din funcționarea organizațiilor.

Chiar în cazuri mai puțin dramatice apar manifestări frapante și de neexplicat pentru manageri, care nu înțeleg de ce lucrurile nu decurg așa cum formalismul, planificarea și fluxul activităților ar impune. Constructele psihologice latente sau manifeste în organizație sunt deci fenomene cu un impact major asupra funcționării acesteia, asupra cărora nu au control decât instrumentele psihologului.

II. Descrierea perspectivei organizaționale (pe scurt)

Oferta educațională a școlii ține de flexibilitate și dinamism.

Orientarea școlară și profesională la absolvirea clasei a VIII-a se realizează în funcție de particularitățile de vârstă și individuale ale fiecărui elev. Se are în vedere satisfacerea nevoilor individuale și sociale ale elevului. Se oferă fiecărui elev șansa de a se pregăti și forma prin educație, fără discriminări și bariere. Oferta se dorește să răspundă cerințelor de moment ale populației școlare din comunitate.

Resurse: Unitatea este înființată conform legii și dispune de planuri și programe de învățământ aprobate de MECT. Întregul personal îndeplinește cerințele Statutului personalului didactic, iar posturile și normele didactice sunt ocupate conform legii.

Resurse umane: - conform organigramei.

Mijloace informaționale: Conștientizarea și determinarea calității, prin toate documentele existente în școală în comisii și la conducerea școlii (nu le mai enumăr aici). Voi aminti doar pericolele: uneori colaborare defectuoasă cu familiile elevilor (din cauza părinților: unii nu sunt responsabili sau sunt plecați în străinătate și au lăsat copiii în grija altor persoane).

Oportunități:

- atitudinea pozitivă a colectivului de cadre didactice privind educația elevilor, o foarte bună colaborare cu autoritățile locale, comunicarea relativ corespunzătoare.
- eficiență și transparență între membrii colectivului, condiții corespunzătoare pentru desfășurarea activităților cu elevii, organizarea unor activități variate la nivelul școlii pe linie extracurriculară și extrașcolară (concursuri, spectacole, expoziții).

III. Identificarea problemei

O problemă majoră pentru unitatea în care lucrez a fost ridicată de părinții copiilor din clasa pregătitoare care erau nemulțumiți, în toamna anului 2012, de transferul acestora de la grădiniță la școală, în special de programul redus, comparativ cu căminul unde aceștia erau supravegheați până la ora la care părinții se întorceau de la serviciu și aveau spațiu de odihnă și spațiu pentru luarea prânzului. Nemulțumirea a crescut și pentru faptul că cei mici trebuiau să treacă dimineața printre colegii din clasele mai mari, care fie erau curioși la vederea lor, fie neatenți, iar cei mici trebuiau să facă „slalom” printre ei, ineficienta dotare a băilor și faptul că nu erau singurii care le utilizau, la ele având acces și cei mari, lipsa mochetelor din sălile de clasă, băncile și scaunele care difereau de cele din grădinițe, fiind mai mari.

IV. Modalități de intervenție

Având în vedere problemele generate de apariția clasei pregătitoare în școală, precum și nemulțumirile părinților de care ținem cont și cu care încercăm să colaborăm cât mai

eficient s-a impus luarea unor măsuri urgente care să preîntâmpine apariția altor probleme sau chiar îndreptarea micilor elevi spre alte școli. Învățătorii claselor pregătitoare au discutat cu părinții și-au notat nemulțumirile acestora, iar în Consiliul profesoral am încercat să facem o ierarhie a priorităților în funcție de natura situației și de timpul pe care-l avem la dispoziție, am acceptat să lucrăm pur și simplu pentru că a fost o provocare și pentru că ne face plăcere compania colegilor, în ciuda faptului că nu întotdeauna se poate premia o activitate desfășurată suplimentar normei (și efectuată în timpul liber). S-a luat hotărârea ca elevii claselor pregătitoare să fie separați de cei din clasele mari printr-un panou de termopan fixat pe holul mare al școlii, limitându-se astfel accesul celor mari la grupul sanitar al celor mici și preîntâmpinându-se astfel diverse probleme, accesul copiilor de clasă pregătitoare făcându-se pe la intrarea profesorilor, din cele două grupuri sanitare existente pe palier, unul e destinat doar elevilor de clasa pregătitoare. S-a hotărât ca fiecare clasă să aibă prosoape de hârtie și săpun lichid pentru spălarea elevilor pe mâini înainte de masă, care să fie depozitate în clase, având în vedere că sunt trei clase paralele cu acces la un singur grup sanitar, comparativ cu căminele mai noi unde fiecare sală de grupă are propriul grup sanitar, încercându-se astfel păstrarea anumitor obiceiuri din grădiniță care să facă trecerea spre școală mult mai ușor.

Băncile și scaunele din sala de clasă au fost reglate după statura fiecărui elev, iar în privința mochetelor nu s-a putut face nimic din cauza lipsei fondurilor, dar în apropierea vacanței de iarnă au sosit și materialele promise de Ministerul Educației Naționale, printre care erau și două saltele pe care putem organiza diverse jocuri recreative.

Nemulțumirea părinților care aveau un program încărcat și doreau ca și la școală să poată beneficia de un program asemănător celui de la cămin am încercat s-o îndepărtăm prin cuprinderea elevilor în programul „Școală după școală”, oferindu-le în plus posibilitatea unei mese după terminarea orelor de curs la una din cantinele din apropierea școlii. Dar singura problemă a fost faptul că, la elevii mai mari, acest program suplimentar se desfășoară doar până la ora 14 și părinții doreau program prelungit, dar nefiind suficienți doritori nu s-a format o grupă astfel că elevii ar fi fost grupați cu cei din clasa I, cel puțin și pe lângă acest lucru li s-a explicat părinților că școala nu dispune de mobilier pentru odihna copiilor care n-ar fi rezistat atâtea ore după programul de dimineață, oricât ar fi încercat cadrele didactice să facă activități cât mai atractive.

V. Concluzii

Considerăm că între noi comunicarea este deplină, nu există bariere, se lucrează foarte bine în cadrul acestui colectiv. Se pare că sarcinile au fost duse la îndeplinire cu obiectivitate și că am eliminat unele incertitudini ce au fost prezente la început, în perioada de constituire a clasei pregătitoare, iar relațiile cu părinții s-au îmbunătățit considerabil prin efortul depus de către doamnele învățătoare și prin realizarea condițiilor optime pentru deplasarea în siguranță a micilor elevi și asigurarea unui grup sanitar doar pentru ei, utilat corespunzător. Au fost părinți care s-au implicat în dotarea clasei cu materiale interesante desfășurării activităților ceea ce demonstrează că o bună comunicare între membrii unei organizații duce la rezultate deosebite.

Beneficiile aduse de diagnoza și intervenția organizațională sunt radiografii exacte ale situațiilor existente în organizație, descrieri ale opiniilor, temerilor sau așteptărilor celor implicați, gradul de satisfacție/insatisfacție al personalului angajat, precum și cunoașterea sau re-cunoașterea propriei organizații.

BIBLIOGRAFIE:

1. Mielu, Zlate, **Tratat de psihologie organizațional - managerială**, vol. I, Ed. „Polirom”, Iași, 2004
2. **Suporturi de curs**, Programul „Educație și schimbare”, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia, 2006
3. S. Chirică, **Psihologie organizațională. Modele de diagnoză și intervenție**. Casa de Editură și Consultanță studiului organizării, Cluj Napoca, 1996